

Notulen van het verhandelde in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Laren, gehouden op 6 juli 2016 om 20.00 uur

Aanwezig: de heer E.J. Roest, voorzitter
de heer T.W. Zwemmer, griffier
de heer L.C. van der Pols, wethouder
de heer T.W. Smit, wethouder
de heer A.H.M. Stam, wethouder

VVD: de heer B.C. de Nie
mevrouw D.J.G. Niekus

Larens Behoud: de heer P.A.M. Calis
mevrouw I.H. Hentenaar-Messcher
de heer L.B.J. Vos
de heer E.H.J. Wortel
de heer J.W. van der Zwaan

CDA: de heer H.J.W. van den Berg
mevrouw M.S.M. Klingenberg-Klinkhamer

Liberaal Laren: mevrouw J. Timmerman-Hamers
de heer A. Visser

PvdA: de heer M.N.M. van den Brink

D66 de heer N.G.M. Wegter
de heer A.S.B. Bijvoet

Afwezig: de heer T. Pouw (VVD)

AGENDA

1. Opening en vaststelling agenda
 2. Mededelingen
 3. Raadsvoorstellen:
 - 3.1 Onderwerp: **Benoeming (interim) griffier (39)**
Voorstel: *Mevr. C. (Corry) Holtslag te benoemen tot raadsgriffier ad interim van de gemeente Laren, met ingang van 7 juli 2016.*
 - 3.2 Onderwerp: **Kadernota Laren 2017 (37)**
Voorstel: *De Kadernota 2017 met doorrekening meerjarig naar 2020 vaststellen;
De financiële consequenties verwerken in de (meer) jarenprogrammabegroting 2017-2020.*
 4. Sluiting
-

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur. Er is een amendement ingediend vanuit de fractie van Liberaal Laren. Er zijn moties ingediend vanuit PvdA, Liberaal Laren, D66 en CDA. Vanavond is ook de laatste vergadering van de griffier en wordt de nieuwe griffier benoemd. Tevens is dit de laatste vergadering voor het zomerreces. De heer Pouw is afwezig. De agenda wordt vastgesteld.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Raadsvoorstellen:

3.1 Benoeming (interim) griffier (39)

De **voorzitter** zegt dat mevrouw C. Holtslag unaniem door de raad wordt voorgedragen als interim-griffier.

Mevrouw **Hentenaar** (Larens Behoud) zegt dat mevrouw Holtslag als beste kandidaat uit de selectieprocedure naar voren is gekomen. Uit de eerste selectieprocedure zijn twee kandidaten overgebleven en beiden hebben een gesprek gehad met de burgemeester. De selectiecommissie is unaniem over de kandidaatstelling van mevrouw Holtslag.

De heer **Wortel** (Larens Behoud) complimenteert de selectiecommissie met de benoeming van mevrouw Holtslag.

De **griffier** geeft aan dat hij heeft mee mogen denken met de werkgeverscommissie. Hij onderstreept dat hij zijn post in zeer deskundige handen overlaat. Hij wenst mevrouw Holtslag veel succes bij het uitvoeren van haar functie.

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Holtslag met haar benoeming.

Mevrouw **Holtslag** dankt de raad voor het vertrouwen en zij vindt het fantastisch in deze gemeente aan het werk te gaan.

3.2 Kadernota Laren 2017

Wethouder **Smit** zegt dat de contouren in maart jl. bij de begrotingsbehandeling van de BEL Combinatie al in de Kadernota zijn aangegeven. Er zitten nog wel onzekerheden in de Meicirculaire. De Meicirculaire geeft wel aan dat deze ten aanzien van de Decembercirculaire voor Laren iets gunstiger uitvalt. Hij kan nu nog niet aangeven in welke mate dat bedrag gunstig voor Laren zal uitvallen. Tegelijkertijd is er nog een risico bij het ingroeimodel van de Veiligheidsregio. Het algemeen bestuur heeft wellicht besloten dat Laren zal ingroeien, maar de laatste stand van zaken daarover is hem niet bekend. Dat betekent dat de € 30.000,00 die Laren extra moet betalen gelijk in het eerste jaar betaald moet worden.

De **voorzitter** vult aan dat vandaag, 6 juli 2016, het algemeen bestuur heeft besloten dat het ingroeimodel zal worden gehanteerd. Gemeenteraden die het niet eens zijn met deze ingezette lijn hebben nog de ruimte hierover naar de rechter te gaan om het besluit te bestrijden. Gezien de belangen vanuit Laren heeft er een goede vergadering plaatsgevonden.

Wethouder **Smit** zegt dat de raad in een vroegtijdig tijdstip is geïnformeerd. De contouren waren in een vroeg stadium bekend en hij hoopt deze werkwijze in 2017 voort te zetten. De brief die de provincie in week 26 heeft gestuurd, heeft spreker wel verrast. Het ambtelijke rapport was veel milder van toon en spreker is het niet eens met enkele punten die de provincie naar voren brengt als structureel aan de kosten- en inkomstenkant. Verder vond hij de toon en de strengheid van de brief nogal buitensporig. Hij kan niet

verklaren waarom de toonzetting in de brief veel strenger is dan het opgestelde rapport. Hij gaat hierover nog wel het gesprek aan met de provincie.

De heer **Bijvoet** (D66) vraagt of de wethouder de meevaller die de gemeente Laren vanuit de provincie heeft ontvangen kan toelichten. Het gaat dan over de financiering van de buitenruimte van Singer.

Wethouder **Smit** zegt dat dit niet te maken heeft met de Kadernota omdat dit over het lopende boekjaar gaat. Het nieuws heeft hem bereikt via een journalist uit de regio en hij was aangenaam verrast. Aan de gemeente Laren is een subsidie van ongeveer € 175.000,00 voor de buitenruimte toegekend. Met Singer is afgesproken dat de gemeente een bepaald percentage van de kosten voor de inrichting van de buitenruimte voor haar rekening neemt. Hij gaat ervan uit dat de subsidie volgens hetzelfde percentage zal worden verdeeld. Verder kan hij hierover nog niets zeggen omdat hij nog moet bekijken wat deze subsidie exact inhoudt.

Mevrouw **Niekus** (VVD) zegt dat de heer Bijvoet wel op de hoogte is terwijl andere raadsleden niet op de hoogte zijn. Hoe kan dit?

Wethouder **Smit** antwoordt dat dergelijke mededelingen hem normaal gesproken ambtelijk bereiken. Sommige reporters en raadsleden zijn klaarblijkelijk razendsnel.

De heer **Bijvoet** (D66) vult aan dat bij de toekenning van de subsidie stond vermeld dat deze subsidie is verleend in het kader van de verbetering van de verkeersveiligheid.

De **voorzitter** zegt dat de detaillering later komt. Het is de raad nu bekend dat er nog een meevaller komt in de lopende jaarschijf.

Wethouder **Smit** vult aan dat de verdeling zal plaatsvinden naar mate van het investeringsvolume.

De heer **Van den Berg** (CDA) zegt dat de brief waar zojuist over is gesproken vandaag, 6 juli 2016, is ontvangen. Dat gaat wel over kaders en hij vraagt of deze bij de bespreking van de voorliggende Kadernota mag worden meegenomen. De brief is gericht aan de gemeente Medemblik en kent een verzenddatum van 31 maart 2016. Dat is de laatste brief die de raad vandaag heeft ontvangen en deze gaat wel degelijk over de Kaderbrief en financieel toezicht 2017.

Wethouder **Smit** antwoordt dat dit een brief van de provincie is die is gericht aan alle raden van de provincie Noord-Holland. De brief is gedateerd op 31 maart 2016 maar spreker moet toegeven dat hij de brief niet eerder heeft ontvangen.

Mevrouw **Klingenberg** (CDA) wil nog even terugkomen op het bedrag van € 175.000,00 dat de gemeente ontvangt als subsidie vanuit de provincie. De wethouder heeft aangegeven dat dit bedrag zal worden verdeeld tussen de gemeente en Singer. Zij is van mening dat het college eerst moet kijken wat de bedoeling is van deze subsidie. Zij vindt het te voorbarig om nu al aan te geven dat de helft daarvan naar Singer gaat.

Wethouder **Smit** heeft dat niet gezegd. De totale buitenruimte is door de gemeente aanbesteed en voor een onderdeel van die buitenruimte heeft de gemeente subsidie aangevraagd. Het is hem nog niet bekend waarvoor deze subsidie is toegekend en dat moet hij nog uitzoeken.

De **voorzitter** resumeert dat er een brief van de provincie is ontvangen waarin wordt aangegeven dat de gemeente Laren een subsidie van ongeveer € 175.000,00 zal ontvangen ten behoeve van de buitenruimte bij Singer. Verder is er een brief ontvangen in het kader van het financieel toezicht vanuit de provincie Noord-Holland. Tevens is er van-

daag, 6 juli 2016, nog een brief over hetzelfde onderwerp ontvangen. Hij vraagt of iemand iets over de inhoud van deze brief kan zeggen omdat spreker deze brief ook niet kent.

De **griffier** zegt dat de eerste brief van de provincie gaat over de vorm van toezicht. Dat betreft repressief toezicht en de wethouder heeft al aangegeven dat de toon van die brief nogal streng overkomt. Vandaag, 6 juli 2016, is via de afdeling Financiën een brief ontvangen gericht aan alle raden van de provincie Noord-Holland over de financiële kaderstelling bij de beoordeling van de begroting.

Algemene Beschouwingen PvdA door de heer Van den Brink

"Na twee jaar is het college halverwege de termijn en is het een mooi moment om terug en vooruit te kijken. Gezegd moet worden dat het college netjes op de winkel heeft gepast. Een aantal 'Grand Travaux' zijn afgerond. Denk aan de Biezem en Hart van Laren. De financiën zijn redelijk op orde en bij de nieuwe taken in het sociale domein is ruim binnen budget gebleven zonder dat de indruk bestaat dat er grote problemen zijn ontstaan.

Bij nadere beschouwing is het beeld misschien toch wat minder positief. Het college heeft, zoals aangekondigd, geen nieuw beleid ontwikkeld. Het ontbreekt hen aan visie en ambitie. Verder dan het pimpen van de Brink en het anders afstellen van de stoplichten komen ze niet. Waar zijn de lastenverlaging van de VVD en het jeugdhonk van Laren's Behoud? Uit de begroting blijkt dat die partijen inzien dat ze voor de volgende verkiezingen toch nog wel iets moeten laten zien. € 400.000,00 voor een 'centrumvisie'? Zijn er geen andere prioriteiten? Hebben we niet enkele jaren geleden al fors geïnvesteerd rond de Brink? Waar komt dat bedrag van € 400.000,00 vandaan? Zou de VVD dat niet liever gebruiken voor de beloofde lastenverlichting? Wat ons betreft zijn er andere prioriteiten. Zo zou er in de buurt Zevenend geïnvesteerd moeten worden, te beginnen met het pleintje aan de Schapendrift, dat er nu wel erg verwaarloosd bij ligt.

Laren's Behoud vraagt het college om extra 'bloemetjes'. Prima, maar wees dan reëel en draai de bezuinigingen op het groenonderhoud deels terug.

Er wordt samen met Blaricum en Eemnes geld uitgetrokken voor een gemeentelijk verkeersplan. Prima om dat samen te doen omdat de verkeersstromen ook sterk verweven zijn, maar kijk ook goed naar de fietsers en het openbaar vervoer.

Wat de financiën betreft het volgende: we hebben als PvdA al eerder betoogd dat een gemeente geen bank van lening is. Laren heeft de afgelopen jaren een forse schuldenlast opgebouwd en daar zitten toch risico's in. Kijk daar nog eens goed naar zouden we adviseren.

Ook Gedeputeerde Staten van Noord-Holland wijst op enkele zwakke punten in de Laren's begroting.

De wethouder voor Ruimtelijke Ordening heeft het al eens gehad over een vereveningsfonds. Daar zien we in de Kadernota niets van terug. Wat ons betreft is het een goede gedachte en mag de gemeente ook anderszins onze woningbouwverenigingen een handje helpen. Er moet worden ingezet op uitbreiding van de sociale woningvoorraad. De houtzagerij en het Janshuis zien we wat dat betreft als gemiste kansen. Laat Laren's Behoud nu eens iets van zijn verkiezingsbeloften waarmaken en niet weer de belangen van de grondeigenaren voorrang geven.

De prioriteit voor de woningbouwverenigingen moet liggen bij de betaalbare huisvesting voor starters, stuwshouders en senioren. De in de prestatieafspraken vastgelegde focus op het middensegment begrijpen we dan ook niet.

Het overschot op het sociaal domein wordt een beetje slinks aan andere zaken besteed. Zolang dat een maatschappelijk doel dient, zoals het Brinkhuis, kunnen we ons daar nog wel in vinden, maar kijk ook naar de mogelijkheden om een aantal regelingen te versoepelen die in het kader van de bezuinigingen zijn versoerd. We zullen daaromtrent een motie indienen.

Verder wordt een groot deel van dat overschot ingezet voor een forse uitbreiding van het personeel bij SOZA-HBEL. Daar ga je een structurele verplichting mee aan terwijl het overschot waarschijnlijk niet structureel is. Zou dit niet een mooie gelegenheid zijn een

deel van dat extra personeel in het BEL-kantoor te huisvesten zodat de inwoners van de BEL ook weer dicht bij huis met hun vragen terecht kunnen? We zullen ook daarover een motie indienen.

Tot slot mogen we met enige tevredenheid constateren dat we in een prachtig dorp wonen en dat we dat in de komende jaren waarschijnlijk ook financieel zo kunnen houden. Als PvdA staan we er voor dat ons mooie dorp ook een levendige en pluriforme gemeenschap blijft en geen reservaat voor de happy few. Met die focus zullen we het college de tweede helft van hun periode constructief maar kritisch blijven volgen."

"De raad van de gemeente Laren, in vergadering bijeen op 6 juli 2016; gelet op art. 29 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad;

overwegingen:

- bij de decentralisatie van de taken in het sociaal domein zijn forse bezuinigingen doorgevoerd;
- deze bezuinigingen zijn deels gerealiseerd door het grootschalig inkopen van thuiszorg, wat ten koste is gegaan van de rechtspositie van medewerkers in die sector;
- thuiszorgmedewerkers doen belangrijk werk en hun salariering is mager te noemen;
- een groot aantal sociale regelingen is sterk versoerd;
- over 2015 is een fors overschot op de begroting voor de taken in het sociaal domein gerealiseerd en dat zal waarschijnlijk ook in 2016 het geval zijn;
- dit overschot wordt grotendeels toegewezen aan een bestemmingsreserve voor dit domein;
- de algemene trend van de economie is nog zodanig dat een toenemend aantal huishoudens dichtbij of onder de armoedegrens moet leven;
- ook een toenemend aantal zzp'ers komt in financiële problemen;
- er is derhalve reden en budget om een aantal regelingen weer ruimhartiger op te zetten;
- er bestaan mogelijkheden voor verruiming van bijvoorbeeld de pc-regeling door deze ook voor ouderen toegankelijk te maken;
- bij de steunregelingen voor minima zou de inkomensgrens van 110% van het minimum opgetrokken kunnen worden naar 130%;
- deze steunregeling kan ook voor zzp'ers toegankelijk gemaakt worden;
- veel regelingen zijn onder de inwoners niet of nauwelijks bekend;
- moties van gelijke strekking zijn in Huizen en Eemnes aangenomen;
- tot slot zou ook gekeken moeten worden of bij de ingekochte thuiszorg rechtvaardige arbeidsvoorwaarden worden gehanteerd;

draagt het college mitsdien op:

- op korte termijn in HBEL-verband te onderzoeken of genoemde regelingen zodanig kunnen worden aangepast dat er meer mensen gebruik van kunnen maken en hoe deze regelingen beter bekend gemaakt kunnen worden. En tevens te bezien of bij de ingekochte thuiszorg rechtvaardige arbeidsvoorwaarden worden gehanteerd;

en gaat over tot de orde van de dag."

"De raad van de gemeente Laren, in vergadering bijeen op 6 juli 2016; gelet op art. 29 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad;

overwegingen:

- over 2015 is een fors overschot op de begroting voor de taken in het sociaal domein gerealiseerd en dat zal waarschijnlijk ook in 2016 en volgende jaren het geval zijn;
- een significant deel van dit overschot wordt ingezet voor een forse personele uitbreiding bij de dienst SOZA-HBEL;

- de hele dienst SOZA-HBEL valt onder de (personele) verantwoordelijkheid van de gemeente Huizen;
- voor alle dienstverlening op dit gebied zijn inwoners van de BEL feitelijk aangewezen op de dienst in Huizen;
- de dienstverlening vanuit Huizen wordt vooral door ouderen als een belemmering gezien;

draagt het college mitsdien op:

- te onderzoeken of in het kader van de personele uitbreiding weer een loketfunctie voor sociale zaken in het BEL-kantoor gevestigd kan worden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Algemene Beschouwingen CDA door de heer Van den Berg

"Laren middenin het groene Gooiland, een achttal kernen (na fusie Muiden en Muiderberg) gelegen in een gebied met duizenden hectares groen bestaande uit bossen, heide en weilanden. Toen schreven we: een 'reservaat' met de deur open naar de toekomst en aandacht voor 2030. Daar hebben we inmiddels 2050 van gemaakt.

De fractie wil het komende jaar een poging doen te werken vanuit het coalitieprogramma en minder vanuit de stroom stukken die vanuit het college de gemeenteraad bereiken. Hoe precies, daar gaan we tijdens het zomerreces over nadenken. Vooral omdat het er niet toe moet leiden dat we slechts voor extra werk zorgen, extra kosten maken. Dit schreven we vorig jaar.

Het college heeft in 2015 zoals we ook mochten verwachten een aantal zaken bereikt. Tel daarbij op onderwerpen als vluchtelingproblematiek en wateroverlast die de agenda's van onze bestuurders nog eens extra belasten en we kunnen blij zijn met dit stevig college onder aanvoering van de burgemeester. We zijn twee jaar onderweg en we gaan ons opmaken voor de finale.

De Kadernota blikt vooruit en de 'echte' begrotingsbehandeling is pas in het najaar. Het blijft gevoelsmatig wat dubbelop. Waar schenken we nu aandacht aan en wat stellen we bij de begrotingsbehandeling aan de orde. Bij vooruit kijken hoort zo nu en dan ook een korte terugblik naar 2015 bij. Kadernota scheppen is dan nog best moeilijk. De fractie complimenteert daarom het college en in het bijzonder de wethouder daarom met het resultaat.

We beginnen de Kadernota bij onszelf.

Werkgeverschap gemeenteraad.

Griffie.

In de vergadering van de gemeenteraad hebben we afscheid genomen van griffier Teun Zwemmer. Jarenlang was hij voor de Larense gemeenteraad een rots in de branding. Zo heeft hij zich tenminste ontwikkeld. We danken hem daarvoor en wensen hem in Heerlen het allerbeste toe. Corry Holtslag, een oude bekende van de gemeente Laren, gaat Teun als interim opvolgen. Voor de komende periode – vooral na de zomer – waar belangrijke onderwerpen als bestuurskrachtmeting en een dialoog met de bevolking op de agenda staan, verwachten we daarmee onverminderd op kracht te zijn. Als gemeenteraad, in verbinding met het college, denken we een goede kracht aan Corry te hebben gevonden. Corry succes!

Als Larense gemeenteraad werkgever zijn is nog niet zo gemakkelijk. We zijn namelijk een heel kleine werkgever met twee mensen in dienst. Afgelopen jaar is er door de werkgeverscommissie een nauwer contact met HRM tot stand gebracht. In samenwerking met HRM zijn enkele werkgeverszaken welke al jaren in behandeling waren opgepakt. Nu lijkt er schot in te zijn gekomen.

Deze taak van de gemeenteraad verdient alle aandacht en daarom in deze Kadernota ook hiervoor extra aandacht. Vorig jaar stevenden we nog af op bezuinigingen op de griffie. Inmiddels is dat bijgedraaid. Een zelfstandige gemeente van de omvang van Laren heeft ons inziens juist een bovengemiddeld stevige griffie nodig. Immers, het is het basisapparaat van de gemeenteraad dat nimmer mag falen. Dat is niet alleen funest voor de ge-

meenteraad maar vooral voor de bevolking waarvan wij via democratische verkiezingen een afspiegeling vormen.

Rekenkamercommissie.

Afschaffen of niet, zo denken, of tenminste dachten, we wel eens over afschaffen. Eigenlijk best raar als je bedenkt dat dit hét instrument van de gemeenteraad is om controle te laten uitoefenen op de uitvoering van het uitgevoerde beleid en dat aanbevelingen voor verbeteringen kan doen.

Maar het blijft lastig om de juiste toon te vinden. Zonder afbreuk aan de commissie te doen, heeft recentelijk de Larense gemeenteraad het onderzoek naar Civil Society eigenlijk als matig beoordeeld en in ieder geval voor Laren als minder belangrijk onderzoek gekwalificeerd. We wisten dit toch al. Gek genoeg heeft de gemeenteraad van Blaricum het onderzoek unaniem omarmd. Dat is toch een bijzondere gewaarwording. Dat zegt dus niets over de commissie maar meer over de verschillen in denken van gemeenteraden van twee dorpen die bijna onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

De fractie van het CDA gaat dit jaar op zoek naar deze verschillen. Hoe komt dit zo.

Waarbij niet is gezegd dat verschillen er nooit mogen zijn.

Vorig jaar schreven we de volgende kanttekeningen bij de Kadernota; een korte update:

1. Larens Journaal; indien juridisch (contractueel) haalbaar is het terugbrengen naar eenmaal per maand een prima idee; GEREALISEERD
2. Beleidsregie anders inrichten is destijds in afstemming met het Ministerie van Binnenlandse Zaken zo bedacht. Wel goed om te checken aan welke minimale eisen wij als zelfstandige gemeente moeten voldoen; wordt aan gewerkt
3. Inflatie 0,9% als percentage om verhogingen te berekenen; de fractie meent dat dit een mooi uitgangspunt is; hieraan vasthouden
4. Hart van Laren staat op de kaart; daarover 2 juli meer. Het werd bijna 2 juli een jaar later maar Hart van Laren Wijzer Vooruit! is door de gemeenteraad omarmd en bestuur, directie, medewerkers en vrijwilligers kunnen vooruit. Het is een succes en de toekomst ligt open. Nu de financiën nog, alhoewel in nuchterheid mag worden vastgesteld dat iets wat gedragen wordt door een gemeenschap best iets mag kosten. Alleen moet dat 'iets' wel onder controle zijn. Daar wordt hard aan gewerkt.
5. Wateroverlast; we memoreren nog een keer de grote deskundige in deze materie; het Hoogheemraadschap ook wel waterschap genoemd. Laten we gebruikmaken van de kennis die zij hebben; hier is ook beleid op gemaakt wat de CDA-fractie niet heeft kunnen steunen. Vooral omdat een appèl op burgers wordt gedaan maar publieke organisaties buiten schot blijven. Met een knipoog... van het gemeentehuis of het nieuwe zwembad komt geen hemelwater af ...
6. Tomin; belangrijke uitvoeringsorganisatie maar ook leerbedrijf voor onze mede bewoners in het Gooi; onlangs bevestigd in de gemeenteraad. Een belangrijke organisatie zeker om mensen (betaald) werk te bieden waarvoor zij in de harde werkelijkheid van de hedendaagse maatschappij niet in aanmerking komen, het onderspit zouden delven. Deze organisatie moet overeind blijven.
7. Regionaal doen, wat regionaal kan; krijgt wat ons betreft voorrang op in eigen huis uitvoeren. Denk aan de Woonvisie maar ook sociaal domein en misschien zelfs RO; om dit kracht bij te zetten presenteert de CDA-fractie hedenavond een motie die tot verregaande samenwerking op het verkrijgen van subsidies moet leiden.
8. Veiligheidsregio; klinkt goed maar financieel wel een 'dingetje' wat de fractie betreft. Alle scherpste en aandacht hiervoor, vraagt de fractie aan het college; het oefencentrum gaat niet door. Op 12 juli a.s. komt de werkgroep ontwikkeling Veiligheidsregio bijeen. Namens uw raad zal ondergetekende verder kennis nemen van de achtergronden en waar vanaf heden de focus op komt te liggen. U krijgt hiervan bericht terug.
9. De fractie richt haar blik voor samenwerken ook buiten HBEL, dus Hilversum en het nieuwe Gooise Meren... Alles in het teken van een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening t.b.v. van de Larense inwoners en bedrijven. Nou ja vooral... ook is misschien een beter woord.

Nu het vooruitblikken oftewel kaders aanbrengen:

de financiële situatie van Laren vraagt om bezinning zeker als het om grotere uitgaven gaat. De afgelopen tien jaar is de schuldenlast fors toegenomen van € 4 miljoen (2006)

naar € 30 miljoen (2015). Het eigen vermogen is van € 14 miljoen naar € 11 miljoen teruggedaan.

Hier vraagt de CDA-fractie van het college de grootste aandacht voor. Ik refereer dan ook aan de brief die ons vandaag heeft bereikt. Hoe gaan we dit bijsturen en meer met elkaar in verhouding brengen. Welke verhouding zou normaliter het college als wens hebben?

Op basis daarvan kunnen kaders worden gesteld. Voor nu vestigt de fractie van het CDA haar aandacht op de volgende zaken. Waarbij het meest actuele punt het bericht over de HOV betreft.

1. Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV). Laren heeft nog € 187.000,00 over van het gereserveerde bedrag. We hebben inmiddels kunnen lezen waar de gesprekken tussen de colleges toe hebben geleid. Stoppen met de HOV in de HBEL-gemeenten. Met deze meest recente ontwikkelingen in het achterhoofd meent het CDA dat dit geld terug kan in de algemene reserve. In ieder geval dat daartoe voorbereidingen moeten worden getroffen.

Wellicht laaghangend fruit maar toch.

2. Prijzengeld. We hebben nog al wat prijzen. De Wally Moesprijs is inmiddels ter ziele zo lijkt het. En dat geeft niets want wij horen er niemand over. Nu de Jan Hamdorffprijs. Hij staat nog voor € 5.000,00 in de boeken maar de fractie heeft zo gauw niet kunnen ontdekken wanneer deze voor het laatste is uitgereikt. Hebben we geen aandacht voor cultuur? Nee, dat is het niet, maar het is meer kritisch blijven naar onszelf. Waar geven we geld aan uit.

Een welkome bron van inkomsten is altijd de bouwleges. Dit kader verdient aanpassing.

3. Bouwleges. Teruglopende zaak zo blijkt. Kan niet meer ingezet worden om structurele uitgaven te dekken. Hier moet een forse slag gemaakt worden om dit incidentele geld op alle manieren los te weken van de structurele begroting behoudens misschien een beperkt bedrag, maar daarover moeten we dan maar eens discussiëren. Wel is het mooi dat het bouwplan Co Bremanlaan de gemeente uiteindelijk een bedrag van € 275.000,00 heeft opgeleverd. Kleine kanttekening. De buitenruimte behorende bij het project is prachtig ingericht, maar het deel openbare ruimte tegen de Torenlaan aan ligt er haveloos bij. Even vlakken en wat graszaad erin en het oogt meteen veel beter.

Geldt overigens ook voor de buitenruimte bij het zwembad. Meteen afronden zorgt voor een sterkere beeldkwaliteit. Een rommelige aanblik versterkt het gevoel bij mensen dat het allemaal achteruit gaat, beter kan terwijl dit zo eenvoudig is op te lossen door de boel aan te harken en in te zaaien met gras. Van bouwen naar onderhoud zo snel gaat dat bij het CDA.

4. Verkeer en verlichting. De CDA-fractie blijft toch nog vraagtekens houden bij de € 25.000,00 die voor verkeer staat opgeschreven. Het lijkt er toch sterk op dat dit bedoeld is voor de verkeerslichten ondanks de toelichting in de laatste gemeenteraad. Omdat ook de kleine bedragen tellen, meent de fractie dat ook dit bedrag terug in de reserve kan.

Eind jaren negentig is een einde gekomen aan een exercitie om vrijwel alle verlichting te vernieuwen. Inderdaad zijn dat de 80'er-jarenmodellen. De ontwikkeling in deze (led) heeft een grote vlucht genomen. Hier staan we voor het dilemma om invulling te geven aan het aspect duurzaamheid in relatie tot de technische en economische afschrijving van de bestaande straatverlichting. Wanneer een straat wordt gereconstrueerd lijkt vervanging door ledverlichting wel zeer aannemelijk en ook gewenst. Vervanging van de overige straatverlichting verdient een goed uitgewerkt en financieel onderbouwd plan. Denk daarbij eens aan de kleur groen! Zeker in de groenere wijken of de randen van het dorp.

5. Centrum – Brink. In een krantenartikel van 17 juni jl. wordt aangegeven dat onder meer de opbrengst van het bibliotheekterrein wordt aangewend voor het mooier maken van de Brink, parkeervoorzieningen en verkeer. In het coalitieakkoord hebben we opgeschreven dat de opbrengst van het bibliotheekterrein naar de algemene reserve gaat. Vanuit die reserve wordt nu een bedrag van € 440.000,00 opgenomen terwijl die reserve nog ondermaats is. We moeten ons dus toch nog eens bezinnen of dergelijke

uitgaven verantwoord zijn. Het CDA neemt daarin verder als uitgangspunt dat de Brink het meest krachtig en aansprekend blijft als het Brink blijft. Een vlakke met een groene grasmatten en één bomenlaag zonder frutsels. Parkeren en verkeer zijn pas vier jaar geleden afgerond, wat moet er dan nu alweer veranderd worden. Uiteraard kan er geld worden besteed aan onderhoud en vervanging van straatmeubilair etc. maar wel kritisch blijven. En de ondernemers – zeker de horeca – moet er op gewezen worden dat we het zeer op prijs stellen als na sluiting de openbare ruimte/stoep wordt schoongemaakt in plaats van de volgende middag. Want dan heeft het winkelend publiek al enige uren rotzooi moeten aanschouwen. Bij een verzorgd centrum horen we ook gevrijwaard te blijven van een wildgroei van bordjes op koopzondagen. Ook Bijzonder Laren dient zich daaraan te houden. We merken dit nu scherp op zodat dit nu nog bijgestuurd kan worden. Dat geldt ook voor stickers van evenementen op elektriciteitskasten. Het zijn er misschien maar een paar, maar toch. Het gaat om de beeldkwaliteit! Eventuele investeringen om het centrum meer aantrekkelijk te maken hebben pas dan ook echt zin.

De mens centraal in ons dorp!

6. Laren vergrijsd maar gelukkig hebben we ook jeugd. Daar gaat het in het algemeen goed mee maar ook diegenen die wel hulp nodig hebben, moeten we omarmen. Daar is de gemeente verantwoordelijk voor. De fractie pleit ervoor een stevige buffer op te bouwen dus de algemene reserve robuuster maken en bedragen oormerken voor het sociaal domein maar in het bijzonder ook de jeugd. Dat straalt kracht uit naar ouders in dit dorp. We kunnen een stootje hebben en als er een jeugdige is die hulp nodig heeft, hoeven we niet eerst geld bijeen te schrapen. Het kan zo maar om € 100.000,00 ineens gaan. Zorgplicht waar wij met elkaar voor willen staan. Dat er inmiddels een calamiteitenprotocol Jeugd is, stemt de CDA-fractie bijzonder blij.

En dat met weinig geld maar wel het faciliteren van een ontmoetingsplek toch een mooi jongereninitiatief in De Scheper ontstaat, is eigenlijk het beste bewijs dat met weinig geld toch veel bereikt kan worden. Juist daarom misschien wel.

7. Maatschappelijke voorzieningen Jeugd (pag. 28). De fractie vraagt zich af of dit een structurele of incidentele ontwikkeling is. Mogen we deze cijfers meer en meer verwachten is eigenlijk de vraag. Ter illustratie bijv. € 257.000,00 tegenover € 440.000,00 (herstelplan centrum). We willen hiermee nog eens de aandacht vestigen op de verhoudingen en waar geven we ons geld aan uit.

8. Mantelzorgers. Deze post is niet ten volle benut. Voorstel is het restant geld in te kaderen en toe te bedelen aan het sociaal domein.

Om te eindigen met de woonvisie waarover we in het najaar gaan praten. Een eerste kader.

9. Woonvisie. Woningcorporaties worden geraakt door rijkswetgeving. Dit raakt dus ook de Larense woningbouwverenigingen. Belangrijkste vraag die de CDA-fractie op dit moment aan het college wil stellen, is de volgende. Zijn de Larense woningbouwverenigingen voldoende uitgerust en ingericht op de toekomst dan wel ondernemen zij stappen in die richting zodat zij aan de volkshuisvestelijke verplichtingen 2030 kunnen voldoen? En daarmee een volwaardige partner van de gemeente blijven. Waar ziet het college eventuele versterking nodig om dit te waarborgen.

NABRANDER

De uitspraak over de precario. We juichen, maar weten nog niet precies hoe de uitspraak van de Hoge raad moet gelezen worden. Vanavond hopen wij hierop een duidelijk antwoord te krijgen. En het is maar voor tien jaar dus wat daarna gebeurt en dan vooral financieel, bedoelt onze fractie. Daar gaat de brief van de provincie ook over. De wethouder heeft weleens gezegd: over tien jaar is het klaar. Het kan ook eerder klaar zijn. Als het belastingregime voor gemeenten binnen tien jaar wordt verruimd, kan het verhaal financieel anders uitpakken. De provincie verplicht de gemeente daar een goed verhaal bij te houden. Wij zijn aan zet collega's, niet over tien jaar maar nu op deze avond van de 6^e juli 2016. Net als in 2015 blijft het CDA ook nu in 2016 in alle gevallen zeggen: geen geld, niet doen!

Zijn er in dat licht gezien nog circulaire te verwachten die ons nopen bij de begrotingsbehandeling toch weer anders naar plannen en cijfers te kijken? Met welke inbreng de fractie haar bijdrage aan de behandeling van de Kadernota eindigt."

"De raad van de gemeente Laren, in vergadering bijeen op 6 juli 2016; gelet op het bepaalde in artikel 29 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad van Laren;

overwegende dat:

- Europa, het rijk en provincies vele miljoenen euro's beschikbaar hebben voor subsidies aan gemeenten;
- door onder meer gebrek aan kennis veel gemeenten echter subsidiegeld mislopen;
- de gemeente Laren hier waarschijnlijk geen uitzondering op vormt;
- het voor individuele gemeenten, zeker wij als kleinere, niet eenvoudig is om voldoende kennis in huis te hebben en houden om optimaal te kunnen profiteren van de beschikbare subsidiegelden;
- gebrek aan kennis over subsidies gemeenten dus geld kan kosten;
- investeren in subsidiekennis derhalve loont;
- gemeenten op het gebied van kennis van subsidies het beste kunnen samenwerken;

draagt het college op:

1. in het verband van de Regio Gooi en Vechtstreek het initiatief te nemen om te komen tot de oprichting van een Intergemeentelijk Subsidiebureau Gooi en Vechtstreek;
2. de dekking voor de extra personeelskosten van deze taak te vinden binnen de gelden die beschikbaar zijn gesteld voor de uitvoering van de Regionale Samenwerkings Agenda (RSA);
3. de raad hierover (zo nodig voorlopig) te rapporteren bij de behandeling van de begroting 2017, in de raadsvergadering van 4 november 2016;

en gaat over tot de orde van de dag."

Algemene Beschouwingen VVD door de heer De Nie

"Mijnheer de voorzitter, langzaam zou de gemeente in rustiger vaarwater moeten komen. De centrale overheid heeft haar zaakjes weer aardig op orde en dat zou moeten doorwerken in de financiële positie van de gemeenten. En inderdaad, tot en met 2019 laat de structurele begroting een klein plusje zien. De brief (24 mei 2016) van de provincie onderschrijft dat beeld. Zorgelijk is echter dat de provincie kennelijk opnieuw kritisch is op een aantal zaken. Het is lastig inschatten wat de bedoeling van deze brief is, een schot voor de boeg voor een kritische benadering na de problemen met de begroting voor 2015 of een welgemeend vaderlijk advies zonder bijbedoeling. Graag een reactie hierop van de wethouder. Ondanks het plusje in de jaarschijven, laat de Kadernota nog steeds een fragiel beeld zien. Weliswaar is enige toevoeging aan de reserves voorzien, van groter belang is het structurele beeld. De eenmalige investeringen in het Hart van Laren verbeteren het structurele beeld, maar het blijft overall beperkt. Dat kan ook haast niet anders omdat wij nu de rekening gepresenteerd krijgen van jarenlang bezuinigen op met name de BEL-organisatie. Eerlijk gezegd hadden we gehoopt dat na jaren zuur nu eens het zoet uit Den Haag zou komen. Dat is vooralsnog niet het geval. Het begint erop te lijken dat we de precariostrijd gewonnen hebben. Maar dat is wel een tijdelijke overwinning. In 2026 is de precario uit de begroting verdwenen. Er is een diep vertrouwen dat er een vorm van compensatie zal komen. Los van het feit dat wij de economische omstandigheden rond die datum niet kennen, lijkt het erop dat als je negen jaar van te voren weet dat bepaalde inkomsten verdwijnen, je je daar ook goed op kunt voorbereiden en er dus geen aanleiding is voor enige compensatie. Het lijkt dus verstandig nu reeds na te denken hoe met deze baten in de komende begrotingen om te gaan. Graag de visie van de wethouder hierop.

Een ander dossier is het Raadhuis. Verkoop hiervan en verder vergaderen in Eemnes lijkt een forse structurele bezuiniging te kunnen opleveren, naast een interessante incidentele bate. Graag een update op dit onderwerp.

Mijnheer de voorzitter, het gevoel overheerst dat het allemaal net kan, maar de wasmachine moet niet stuk gaan want dan hebben we een probleem. De Kadernota is een opsomming van feiten en verwachtingen, maar wat ontbreekt, is wat het college er nu eigenlijk zelf van vindt. Ziet het college de financiële toekomst met vertrouwen tegemoet of moeten we in december onze agenda vrijhouden. Wat is de mening van het college hierover. Graag in uw reactie meenemen de afspraak dat de ozb in deze periode niet sterker stijgt dan met de inflatie en hoe dat in de begroting voor 2018 wordt verwerkt. Tot slot willen wij opmerken dat onze reserves toereikend zijn. Nederland is een spaarzaam land en dat vindt zijn weerklank in deze raad. Maar reserves zijn geen doel op zich maar een middel om in slechte tijden het hoofd boven water te houden. Het overmatig blijven sparen voor onzekere tijden heeft als keerzijde dat er vandaag mogelijk ten onrechte investeringen achterwege blijven.

Mijnheer de voorzitter, Laren is een katholiek dorp. En het oudste godsdiensthuis van Laren is de op 17 september 1521 als katholieke kerk ingewijde Johannes de Doper kerk, die in 1581, ten tijde van de Reformatie, overging in protestantse handen en voortging als Johanneskerk. In 2021 is die kerk 500 jaar oud. Hoewel dit niet, of beter: niet meer zijn kerk is, zouden wij de wethouder RO willen vragen in overleg te treden met de protestantse gemeente om te zien hoe de wereldlijke gemeente kan stimuleren, dat een feestelijke viering van het lustrum in 2021 in een gerestaureerde kerk plaatsvindt. Dezelfde wethouder willen wij vragen een plan voor te bereiden dat het mogelijk maakt de Scheper vanaf medio 2017 om te bouwen naar appartementen voor jongeren en/of ouderen. Graag ook aandacht voor veiligheid. Op meerdere plaatsen in het dorp (SV Laren, bushokjes Naarderstraat en Zevenend) vinden met grote regelmaat vernielingen plaats. Acteert de portefeuillehouder hier reeds op?

Mijnheer de voorzitter, op dit moment vindt de BKM en de dialoog plaats. In september gaan we met de resultaten aan de slag. In deze Kadernota kan uiteraard niet worden voorgesorteerd op de uitkomst van de discussies dit najaar. In die discussies zullen naar de mening van de VVD de financiële positie en de langjarige vooruitzichten een rol moeten spelen. Immers, voortdurende kwetsbaarheid zal ook de provincie niet ontgaan, zoals ook uit haar brief blijkt. Mocht Laren als zelfstandige gemeente blijven bestaan, dan zal de blik nog meer op de lange termijn gericht moeten zijn om het structurele evenwicht te behouden, denk bijvoorbeeld aan de precario. Maar goed, dat zijn beschouwingen die we wellicht al bij de begrotingsbesprekingen op tafel gaan krijgen, als althans de contouren van de toekomst dan al vorm krijgen.

Mijnheer de voorzitter, een laatste punt waar ik graag nog even de aandacht voor vraag is de het dualisme.

Vanaf september zullen de wethouders bij raadsvergaderingen in de zaal plaats nemen en alleen bij totale verwarring aan tafel worden genood. Dat betekent dat de commissievergaderingen aan gewicht winnen: raadsvoorstellen moeten na de commissiebehandeling gereed zijn voor uitsluitend politieke behandeling in de raad. Dat vraagt wellicht aanpassing van de planning en werkwijze. Wordt hier al op geanticipeerd of wordt dit de eerste uitdaging voor onze nieuwe griffier?"

Algemene Beschouwingen Larens Behoud door de heer Calis

"Ik wil beginnen met een groot compliment aan het college, het enthousiasme en de samenwerking, het plezier dat er vanaf straalt. Daarbinnen in het kader van deze avond een groot compliment aan de wethouder van Financiën. Er is vaak op een woelige zee gevaren, wij vinden dat het schip nu inderdaad in wat rustiger vaarwater ligt.

Vandaag wil ik het met u hebben over wat wij belangrijk vinden voor Laren.

Momenteel lopen er twee soorten onderzoek naar het dorp Laren, enerzijds een meer technisch onderzoek naar de bestuurskracht van Laren en van de andere gemeenten gezamenlijk in de regio en anderzijds een dialoog met organisaties, ondernemers, vrijwilligers en inwoners van Laren over de lokale opgaven voor de komende jaren. Op deze laatste kom ik dadelijk terug, eerst het technische bestuurskrachtonderzoek.

De aanleiding van dit onderzoek is dat de provincie, en met hen enkele landelijke partijen in deze raad, van mening is dat opschaling een oplossing is voor veel problemen, met name gelieerd aan de kosten van het openbaar bestuur en de democratische legitimiteit. Ondanks het feit dat meermalen is aangetoond dat opschaling geld kost, blijven de fusiegelovigen dit argument als een mantra herhalen terwijl het aantoonbaar onjuist is. Daarnaast komt de BEL in de benchmarks over kosten van ambtelijke organisatie positief naar voren als organisatie. Misschien wel te positief (en is de organisatie te veel afgeslankt), wij zijn dan ook blij met de investeringen en doorontwikkeling die nu zijn ingezet. De democratische legitimiteit ligt genuanceerder, nog altijd is het gros van de besluitvorming in de Larense raad lokaal van aard. Daar besluit de raad en kan de raad ook controleren. Tegelijkertijd zijn er twee soorten gemeenschappelijke regelingen die de raad op afstand zetten, uitvoering en beleid. Van uitvoering is het beleid al bepaald door de raad en is afstand geen probleem voor de raad in zijn controlerende functie. Beleidsmatige GR'en, zoals in toenemende mate de regio en bijvoorbeeld GNR, is lastiger en inderdaad is de democratische legitimiteit op dit punt een vraagstuk. Maar anders dan de landelijke partijen in deze raad is dit voor Larens Behoud geen reden een fusie aan te gaan. Sterker nog: een fusie ter grootte van de BEL of HBEL zal dat probleem van de democratische legitimiteit niet oplossen.

Larens Behoud herkent voor de komende jaren twee soorten vraagstukken:

1. Lokale vraagstukken,

- a. deze vind je terug in de directe dienstverlening aan de inwoner. Met de BEL Combinatie kunnen wij de dienstverlening voor de komende jaren meer dan voldoende waarborgen. Daar hebben wij alle vertrouwen in.
- b. De lokale vraagstukken vind je terug in ons ruimtelijk beleid, in de levendigheid in het dorp, in het investeren in de gemeenschap. Elke dag zien we de meerwaarde van lokaal bestuur, gemeente = gemeenschap. Tijdens de dialoogavonden, die we net gehad hebben, kwam de meerwaarde van een toegankelijk, ontvankelijk en proactief nabij-bestuur (zowel raad als college) nadrukkelijk als pluspunt van Laren naar voren. Daar herkennen wij ons volledig in. In Laren zijn wij goed in staat lokale vraagstukken daadkrachtig en bestuurskrachtig aan te pakken in samenspraak met de vele vrijwilligers en betrokken inwoners.
- c. Bij lokale vraagstukken kan je denken aan de bestemmingsplannen, de begroting, de prioriteiten voor elk dorp, het evenementenbeleid, winkeltijden, cultuurbeleid enzovoort. Allemaal elementen die de gemeenschappen en gemeenten definiëren. Lokale vraagstukken gaan over hoe je omgaat met: rust en bedrijvigheid, welvaart en compassie, oud en jong, cultuur en sport, genieten en bezinning en meer moois.
- d. In de Kadernota zien wij ook dat lokale vraagstukken aangepakt worden. Wij zijn erg blij met de ontwikkeling van een centrumvisie om de levendigheid van Laren te blijven aanjagen, als een prima vervolg op het door Larens Behoud geïnitieerde Brinkplan.

2. Bovenlokale of eigenlijk Regionale vraagstukken

- a. Deze vind je terug in het sociaal domein (dat hebben we in de regio uitstekend opgepakt) en bij vraagstukken over werkgelegenheid, economie, bereikbaarheid (overtunnelling A1). Hier zie je toch wel problemen met onze huidige opzet. Dit zijn vraagstukken die alle regiogemeenten betrekken maar op dit gebied kan daadkracht en leiderschap verbeterd worden. Ondanks de regionale samenwerkingsagenda, wat een hele goede stap is, zien we toch dat op dit gebied nog meer winst te behalen is.
- b. Daarnaast zie je dat de regio op deze onderwerpen ook in bovenregionale vertegenwoordiging niet altijd een helder verhaal vertelt. Kunnen we met zijn allen wel prioriteren, en dan bedoel ik echt prioriteren? Op economisch en werkgelegenheidsgebied krijgt de regio Gooi & Vechtstrook het de komende jaren lastig en dat zal zijn effect hebben op de bereikbaarheid, meer en meer mensen zullen gaan werken buiten de regio, met alle verkeersbewegingen als gevolg, als wij niks doen.
- c. In dit verband moeten we ook het belang onderstrepen van het overleg binnen de Metropool Regio Amsterdam (MRA) waar de regio een duidelijker eensgezind beleid kan voeren.

Zoals u van Larens Behoud mag verwachten, roepen wij hier op voor bestuurlijke daadkracht! Nu zullen de fusie-aanhangers de oplossing voor deze regionale vraagstukken vinden in fusie, Larens Behoud ziet dat toch wat anders. Het onlangs uitgebrachte rapport 'Op weg naar meervoudige democratie' laat zien dat je ook kan besluiten als gemeenteraad dat je bepaalde taken niet meer wilt controleren, ofwel dat je bevoegdheden overdraagt bijvoorbeeld op het gebied van bovenstaande thema's. Accepteren dat je daar niet meer over gaat, loslaten.

Een regioportefeuillehouder kan dan namens de regio daadkrachtig opereren. Of je kiest voor het Drechtstedenmodel waarbij je een regionaal raad vormt. Formeel houd je dan de bevoegdheden, maar effectief leg je ze op een ander niveau neer. Natuurlijk zijn er bij deze vormen nadelen, Larens Behoud pleit dan ook niet dogmatisch voor vastomlijnde oplossingen maar wel om bestuurlijke vernieuwing om de regionale vraagstukken aan te pakken.

Nog een punt: bij fusie praten mensen altijd uitgebreid over de redenen om op te schalen en maar weinig over het verlies van de meerwaarde van het lokale bestuur. In een tussenzin staat dan: natuurlijk moeten we op wijkniveau ook weer afschalen. Maar afschaling lijkt nergens goed te werken in het land, en de 'hoofdbureaus' hebben de neiging om steeds meer macht en geld naar zich toe te trekken, maatwerk is lastig. De lokale gemeenschap verweest achterlatend. Welnu, Larens Behoud wil graag hier de beste vorm van afschaling aan u voorleggen: de beste vorm van afschaling is namelijk niet opschalen!

U behoudt dan tot in de lengte der dagen het budgetrecht en uw zeggenschap op die onderwerpen die voor de inwoners van belang zijn, de lokale vraagstukken, de sociale cohesie. En bovenlokale vraagstukken (allemaal regionaal) worden door samenwerking en bestuurlijke vernieuwing ook op de juiste schaal aangepakt, en niet zoals enkelen van u door middel van een "haalbare tussenstap" zijnde een BEL-fusie of HBEL-fusie.

Larens Behoud wacht het bestuurskrachtonderzoek af en is overtuigd dat dit onderzoek zal aansluiten bij de bespiegelingen van Larens Behoud. Laren kan haar boontjes uitstekend doppen bij lokale vraagstukken. Larens Behoud ziet wel regionale opgaven die daadkrachtig opgepakt moeten worden, en vraagt zich af of dat wel voldoende krachtig kan gebeuren in het huidige politieke regionale bestel. Wij vragen hier nadrukkelijk aandacht voor.

Het standpunt van Larens Behoud is hierbij helder: lokaal wat lokaal kan! En daadkrachtige samenwerking zoeken waar mogelijk en noodzakelijk.

Volgens mij moeten we ervoor zorgen dat we de komende tijd investeren in de democratische controle en legitimiteit van de regio. De nu voorgestelde programmasturing van die regio gaat al grotendeels het probleem van de 'Poolse landdag' oplossen.

Op het moment dat we de democratische controle hebben georganiseerd, is er geen enkele reden meer om de zelfstandigheid van Laren, Blaricum, Huizen of Wijdmeren te betwisten. Lokaal blijft dan wat lokaal kan, en regionaal werken we goed samen. De juiste vorm bij de juiste opgave.

Algemene Beschouwen D66 door de heer Wegter

"Mijnheer de voorzitter, laat ik beginnen met een herhaling van mijn opmerking van vorige week toen we de jaarstukken 2015 bespraken: het ware meer coherent geweest om die stukken en de huidige Kadernota tegelijkertijd te behandelen. Beide documenten kunnen immers niet los van elkaar worden gezien. De besluiten van laatstleden woensdag hebben uitdrukkelijk impact op de contouren van de financiële mogelijkheden in de komende jaren.

Dit gezegd zijnde, hoe moeten we de Kadernota kwalificeren? Daarvoor hoeven we het wiel niet opnieuw uit te vinden. De provincie, in haar brief van 24 mei jl. zegt het helder: "...niet alle ingeboekte bezuinigingen zullen in 2016 gerealiseerd worden terwijl de werkelijke incidentele baten hoger zijn dan opgenomen in de begroting. Hierdoor ontstaat een structureel tekort in de begroting 2016. Desondanks blijft de meerjarenbegroting marginale positieve saldi vertonen..."

Komt alles toch weer op zijn pootjes terecht! Dat is mijns inziens nog maar de vraag. Ook de provincie is daar allerminst zeker van en wijst er onder meer op dat in de ko-

mende jaren de budgetten voor onderhoud van de kapitaalgoederen zijn verlaagd. Dat houdt dus niet geringe risico's in. Ik wacht de verdere reactie van de wethouder af. Hij belooft dat hij een schriftelijke reactie zal formuleren en ik zou het zeer op prijs stellen dat die schriftelijke reactie zo mogelijk voordat deze aan de provincie wordt gegeven eerst aan de raad wordt gegeven.

Wat ons betreft bestaan de grootste onzekerheden bij twee onderdelen van de begroting, te weten:

- het Hart van Laren
- de BEL Combinatie

Het Hart van Laren

Vorige week hebben we de 'Notitie' terzake van het college onderschreven en daarmee impliciet het groene licht gegeven voor een eenmalige afschrijving van de inventaris van bijna € 475.000,00, een huurverlaging van € 75.000,00 en een eenmalige afschrijving van de restant boekwaarde van de aanbouw aan de gymzaal van bijna € 300.000,00.

Tussen haakjes: merkwaardig dat die € 475.000,00 wel in de jaarrekening 2015 is opgenomen en de € 300.000,00 niet.

Hoe dan ook, forse extra lasten voor de begroting, dus voor de belastingbetaler. Maar helaas onvermijdelijk om eindelijk grip op de zaak te krijgen.

Tussen haakjes: eigenlijk ongehoord dat een diepgaande analyse van de oorzaken van deze scheef gegroeide situatie ontbreekt, laat staan dat politieke verantwoordelijkheid aan de orde wordt gesteld.

Extra lasten dus. Ons inziens enkel verantwoord wanneer nu zekerheid wordt geboden dat herhaling is uitgesloten. En dat laatste is allerm minst het geval. In tegendeel. Het college stelt op grond van optimistische veronderstellingen – meer huuropbrengst, betere exploitatie – dat het tekort in 2017 hoogstens € 70.000,00 zal bedragen, terwijl er nog geen enkele kijk is op de te verwachten tekorten op midden- en lange termijn. Immers het wemelt nog van de open einden waar het toekomstig beheer betreft, met alle risico's van dien. Een herhaling van de beginproblemen bij het WSI-project is dank zij meerdere ingrepen nu minder waarschijnlijk, maar geenszins uitgesloten.

Dan komen de thans begrote positieve saldi van € 18.000,00 in 2018 en € 5.000,00 in 2019 wel in een bijzonder schril daglicht te staan.

Het beeld wordt er bepaald niet beter op wanneer wordt bedacht dat we voorsnog geen enkel zicht hebben op de financiële situatie betreffende het Raadhuis. Het is voor ons een raadsel waarom dienaangaande het gordijn voorsnog gesloten blijft. Wat valt er te verbergen?

De BEL Combinatie.

De tweede dubieuze pijler van de begroting betreft de BEL Combinatie. De afgelopen jaren zijn al forse extra investeringen nodig gebleken, onder meer ten behoeve van IT-projecten, maar nieuwe tegenvallers ten behoeve van meer slagkracht zijn allerm minst onmogelijk.

In dat licht is het meer dan spijtig dat we zojuist moesten vernemen dat besluitvorming door AB/DB met betrekking tot mogelijke wijziging van de governance van de Combinatie opnieuw is uitgesteld. Te moeilijk blijkbaar. Ook moeilijk kennelijk is het om gevolg te geven aan de motie van december 2014 om nu eens echt werk te maken van een suggestie van D66 die al van 2010 dateert, om het bestuurscentrum van Laren te verhuizen naar Eemnes. Ook een mogelijke samenvoeging van de drie griffies komt maar niet van de grond. Ik stel nu vast dat mijn collega aan de rechterzijde dit punt opnieuw aan de orde stelt. We blijven kennelijk liever maar een beetje aanmodderen, na de volgende verkiezingen zien we wel weer verder. Een houding die bepaalde fracties kennelijk ook aanspreekt wanneer de discussie over mogelijke opschaling van de gemeente aan de orde wordt gesteld. *Après nous le déluge!*

Maar plotseling wordt het college wakker en tovert zo maar € 400.000,00 uit de hoge hoed om al in 2017, dus ruim voor de verkiezingen, het Centrum van Laren om te toveren. De prachtige omschrijving van die voornemens is intrigerend: '...er zullen activiteiten ontplooid gaan worden om waargenomen (verkeers-)knelpunten alsmede gewenste zaken voor de toekomstige uitstraling van het centrum op te pakken...'

Moeten we daaruit begrijpen dat de eerdere aanpak van de toenmalige VVD-wethouder, om op het bewuste kruispunt de fietser en voetganger eerste prioriteit te geven, alsnog ongedaan zal worden gemaakt? En wat gaat genoemde nieuwe uitstraling betekenen? Krijgt Larens Behoud daarmee een cadeau aangereikt door het onder haar vlag gepresenteerde Brinkplan alsnog uit te voeren, let wel voor de stembussen in maart 2018 open gaan?

Voor de goede orde: D66 zal de laatste zijn om te ontkennen dat met name de huidige luchtkwaliteit rond dat kruispunt tot aanpassingen noopt. Verdere terugdringing van sluip-autoverkeer is absoluut een must.

Nu we het toch over de zorg voor het milieu hebben. Vorige week schaarde de raad zich bijna unaniem achter een motie van onze zijde om duurzaamheid nu eindelijk eens tot een serieuze prioriteit van dit college te verheffen. Dat betekent onder meer dat daarvoor geld op tafel moet komen. Daar is in deze Kadernota nog geen spoor van te bekennen. We zullen dan ook met meer dan gewone aandacht dit najaar de ontwerpbegroting 2017 afwachten, om te zien of aan een en ander daadwerkelijk gevolg zal worden gegeven. Het zal u niet verbazen dat we vandaag een en ander middels een motie willen onderstrepen.

Mijnheer de voorzitter, er zijn redenen genoeg uiterst voorzichtig te zijn met optimistische verwachtingen ter attentie van de begrotingsontwikkeling in de komende jaren, positieve punten verdienen vermelding. De Meicirculaire lijkt niet ongunstig. De precario-opbrengst lijkt goeddeels verzekerd, en ten laatste in 2020 komt een schip met geld binnen – € 1,9 miljoen – als gevolg van uitkering van een uitgestelde lening. Dat opent perspectieven; een lagere ozb bijvoorbeeld. Maar wel op voorwaarde dat de eerder geschetste risico's voldoende zijn afgedekt. En dat nu lijkt op dit moment allerminst zeker. De aanstaande begrotingsdiscussie biedt hopelijk voldoende handvatten om dienaangaande meer bindende conclusies te kunnen trekken.

Nog een opmerking tot slot: het batig saldo met betrekking tot de uitgaven aangaande het sociaal domein lijkt positief. Maar er is allerminst reden hier ons bij voorbaat rijk te rekenen. De gedecentraliseerde aanpak staat nog maar in de kinderschoenen. Veel thema's blijven omgeven met grote onzekerheid, vooral waar het de jeugdzorg betreft. We blijven dan ook van mening dat het college onverstandig – om niet te zeggen onverantwoord – handelt om de overgebleven € 300.000,00 van de in totaal € 800.000,00 over te hevelen naar het Brinkhuis. Een maatregel die bovendien niet strookt met de onlangs in de Kamer breed aangenomen motie dergelijke saldi exclusief te reserveren voor het sociaal domein. Het Brinkhuis valt daar dus buiten. Nog een opmerking: tot mijn verbazing zo niet ontsteltenis bleek vorige week een minderheid van deze raad bereid de Europese vlag uit te steken. Geldt hier koudwatervrees of vindt men echt dat de lokale overheid geen verantwoordelijkheid heeft om het Europees integratieproces draagvlak te bezorgen? Met name in de huidige nog al turbulente omstandigheden? Wat ons betreft mag de burger van Laren de politiek hierop aanspreken. Al of niet voor of na verkiezingen *Vivre L'Europe*."

"De raad van de gemeente Laren, in vergadering bijeen op 6 juli 2016; gelet op art. 29 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad;

overwegende:

- in de raad van 29 juni 2016 is een motie van D66 (Laren Duurzaam) aangenomen waarin gevraagd wordt het onderwerp 'Duurzaam' hoog op de agenda te zetten;
- nu de raad bereid is daar energie (schone!) in te steken is het zaak meteen door te pakken;
- het plan is om te komen tot een duurzaamheidsprogramma. Korte termijn: eerst presentaties voor raad en/of commissie, plan van aanpak opstellen inclusief een begroting voor de eerste fase, projectgroep optuigen, duurzaamheidsprogramma opstellen, raadsvoorstel maken, etc.;

- schatting is dat tot en met eind 2017 een bedrag van € 100.000,00 nodig is. Benodigd voor externe inhuur en eigen bestuurlijke en ambtelijke uren. In de begroting 2018-2021 wordt dan de structurele financiële behoefte opgenomen;
- dat zal structureel per jaar dan ook rond € 100.000,00-€ 150.000,00 gaan kosten (op basis van wat bij andere gemeenten te vinden is);

verzoekt het college mitsdien:

- in de Kadernota 2017-2020 een incidenteel budget beschikbaar te stellen van € 100.000,00 om de eerste fase van de motie Laren Duurzaam tot de begroting 2018 uit te voeren;
- financiering te vinden door dit incidentele bedrag te putten uit de incidentele opbrengst van het bibliotheekterrein (€ 880.000,00);
- de benodigde activiteiten direct na het zomerreces te starten;

en gaat over tot de orde van de dag."

Algemene Beschouwingen Liberaal Laren door mevrouw Timmerman

"Goed nieuws reist in Laren sneller dan slecht nieuws. Werd de uitkomst over de rechtszaak precarioheffing ons razendsnel doorgestuurd (hetgeen we hieraan overigens niet begrijpen is dat de uitspraak de gemeente Blaricum betreft en niet Laren: gaarne uitleg), kruipt een slecht-nieuwsbrief met een slakkengang naar ons toe.

De zeer belangrijke brief van de provincie – nota bene gericht aan de gemeenteraad van Laren – is bij de BEL afgestempeld op 25 mei 2016 en bereikte ons pas op 1 juli 2016. Deze brief heeft er dus zes weken over gedaan. Onacceptabel. Vraag hierbij is: waarom zo laat en is er nog meer slecht nieuws onderweg waar wij niets van weten?

Op zich verbaast de kritiek van de provincie ons helemaal niet. Liberaal Laren heeft al tijdens dit en het vorige college telkenmale jaarlijks dezelfde opmerkingen gemaakt over de niet reële en niet structureel sluitende begroting en de niet genoemde risico's en het ontbreken van inzicht in onderhoud van onze kapitaalgoederen. Aan de ene kant zijn we blij dat de provincie ons hierin gelijk geeft. Tegelijkertijd is het diep triest dat de afgelopen colleges kennelijk niet in staat/c.q. de intentie hadden serieus financieel beleid te voeren. Dit gegeven, in het vooruitzicht van de lopende bestuurskrachtmeting is natuurlijk dodelijk voor de zelfstandigheid van Laren. Wij betreuren dit zeer en houden het huidige en het vorige college volledig verantwoordelijk voor dit debacle.

Eigenlijk heeft het weinig zin om verder in te gaan op de Kadernota die voor ons ligt.

Want met geld dat 'over' lijkt te zijn wordt wederom voorgesteld het dorp op te leuken in plaats van het dichteren van de gaten die zowel in onze begroting als in onze wegen zitten. Een gemeente die niet meer in staat is zijn primaire wegenonderhoud uit te voeren, heeft geen zelfstandig bestaansrecht meer. Als het aan sommige partijen ligt, gaan we liever, de schijn ophoudend en feestvierend, ten onder dan onze financiële problemen daadwerkelijk onder ogen te zien en aan te pakken om daarmee onze zelfstandigheid echt veilig te stellen. Dat gebeurt niet. Enerzijds zouden wij het hierbij willen laten (wat heeft het voor zin?) maar wij willen als Liberaal Laren toch nog een ultieme poging wagen het tij – voor zover mogelijk – te keren. Het kan toch niet zo zijn dat het hiermee is afgelopen? Laren is ons te lief.

Welnu.

Vrijval aandelen Bouwfonds Nederlandse gemeente (pag. 4).

Alhoewel zeer aantrekkelijk om ook in 2018 aan onze wettelijke weerstandscapaciteitsnormen te kunnen voldoen, is het niet toegestaan de € 2 miljoen in de algemene reserve te storten. Het betreft geen opbrengst maar een verschuiving van de liquide middelen. Gegeven dit feit, zullen wij nu al moeten anticiperen op een tekort in de wettelijke algemene reserve van € 2 miljoen in 2018. Daarmee zakken wij onder het wettelijk toegestane minimum.

Dat betekent dat u, conform de opdracht van de provincie, gelden die u 'overhoudt' in zult moeten zetten om dit tekort te kunnen dekken.

Wij constateren daarentegen dat u de helft van de opbrengst van het bibliotheekterrein, die is gekoppeld aan de investeringen c.q. verliezen van het WSI-project, niet wilt ge-

bruiken om deze verliezen te compenseren, maar wilt gebruiken om het dorp 'op te leuken'. Volgens ons is het dorp al leuk genoeg en hebben de gaten in de financiële huishouding van de gemeente Laren, alsmede de letterlijke gaten in de wegen de allerhoogste prioriteit. Wij hebben hiertoe een amendement voorbereid.

Hart van Laren.

In 2018 is de financiële achtervang van € 1,7 miljoen op. Dat betekent dat vanaf dat moment Hart van Laren schuldenvrij zal moeten draaien of de deuren zal moeten sluiten. Als wij worden samengevoegd met Huizen, zal dit laatste zeker gebeuren. Als zelfstandig Laren hebben we echter nog een mogelijkheid te kijken hoe we Hart van Laren kunnen blijven ondersteunen, in relatie tot andere grote subsidieontvangers en in relatie tot een andere bedrijfsvoering, zonder dat de huidige horeca in Laren hiermee de nek wordt omgedraaid.

Er wordt met deze Kadernota een voorstel gedaan om kortweg enorm veel geld te schenken aan Hart van Laren, maar het beleid is hiermee niet gewijzigd en de tekorten komen nu direct in de exploitatie van de gemeente Laren (de belastingbetaler) hetgeen we niet kunnen opbrengen gezien de enorme schulden die we al hebben (geleend € 30 miljoen) en wettelijke verplichtingen die we nu al niet kunnen nakomen.

Zolang het bedrijfsmodel van het Brinkhuis halfslachtig maatschappelijk zal blijven, zal (zoals Liberaal Laren vanaf begin aan de hand van cijfers al heeft voorgerekend)

Hart voor Laren altijd verliesgevend blijven. De enige oplossing: of een volledig ander concept creëren, gericht op de toekomst a la Dauphine in Amsterdam met snel internet en veel flexibiliteit om zzp'ers, of terugbrengen naar simpele functie van Bibliotheek, of aanvaarden dat er te allen tijde heel veel geld bij zal moeten in deze constructie, met daaraan gekoppeld andere kaders vanuit de gemeenteraad. In alle gevallen zullen de tekorten zichtbaar gemaakt moeten worden, die nu versluierd zijn opgenomen in de begroting. De thans aangedragen oplossing van 'schenkingen' en betalingen vanuit de Larense exploitatie vinden wij onacceptabel, omdat op deze wijze de problemen rondom exploitatie van het Brinkhuis onder het tapijt worden geschoffeld in plaats van een oplossing te bieden voor gezonde bedrijfsvoering in de toekomst.

Wij vinden dat deze discussie op zeer korte termijn met de raad van Laren zal moeten worden gehouden. Daarnaast willen wij graag inzicht in de exploitatiecijfers van het Raadhuis. Wij hebben hier al vaker om gevraagd, maar willen dit nu op zeer korte termijn tegemoet zien. Geen inzicht in cijfers betekent geen zinnige discussie over de toekomst.

Omgevingswet.

Voor de ontwikkeling van deze wet wilt u maar liefst een bedrag van € 10.000,00 uittrekken. De implementatie hiervan betekent een gigantische operatie met heel veel importantie voor hoe ons dorp er straks gaat uitzien. Voor dit invoeringstraject zullen de ambtenaren, alsmede de raadsleden op cursus moeten, de ICT moeten worden aangepast, informatievoorziening moeten worden aangepast, werkprocessen moeten worden aangepast, beleid en verordeningen moeten worden aangepast etc. etc. En dat kunt u allemaal voor € 10.000,00?

Wij vinden dat u de impact van de invoering van de Omgevingswet heel erg onderschat en stellen voor hiervoor minimaal € 100.000,00 uit te trekken, en dat is alleen al nodig voor de voorbereiding... Graag uw reactie.

Afvalstoffenheffing.

Al jaren wordt het teveel dat de burger betaalt voor de afvalstoffenheffing, in tegenstelling tot al onze buurgemeenten, niet terugbetaald aan de burger maar teruggestort in de algemene reserve, terwijl dit geld van de burgers betreft. Nogmaals, het is geen belasting maar het is een dienst. U hebt aan onze oproep hiertoe in het verleden nooit gehoor gegeven, maar stelt nu voor een gedeelte terug te betalen, maar het bedrag c.q. percentage is volstrekt onduidelijk. Wij vragen hier al jaren om en hebben hiertoe nu een motie voorbereid.

En tot slot het wegenonderhoud.

Tja, daar zijn we weer. Al jaren betoogt Liberaal Laren dat er elk jaar (al dan niet versluierd) te veel wordt bezuinigd op wegonderhoud, dat de financiële gaten op het wegdek van Laren letterlijk zichtbaar worden en dat dat de provincie niet onopgemerkt zal blij-

ven... Zie ook de brief van de provincie. Die maakt daar wel degelijk een groot punt van. Daarnaast heeft de provincie al vele jaren gevraagd om een gedegen beheerplan wegonderhoud (voor minimaal tien jaar) en ook Liberaal Laren heeft hierop al twee colleges lang (ieder jaar weer) op aangedrongen. Dit onderhoudsplan is er echter nog steeds niet (Vraag: wanneer komt het; de provincie wordt ongeduldig; hoe lang wilt u nog zelfstandig blijven? Wat zegt dit over de bestuurskracht van Laren?) U stelt in de Kadernota nu wel voor meer geld ter beschikking te stellen om de achterstand in het wegonderhoud enigszins te kunnen inlopen. Jammer genoeg stelt u hierbij voor, om af te schrijven over veertig jaar, in plaats van de gebruikelijke twintig jaar. Aangezien het vrachtverkeer steeds zwaarder wordt, zou je eerder naar een afschrijving van tien jaar moeten gaan. Ook deze afschrijvingsmethodiek is een staaltje creatief boekhouden dat de provincie niet zal bevallen, willen we echt zelfstandig blijven... of niet??
Bij deze overdenkingen op de toekomst van Laren willen wij het voorlopig laten."

"De raad van de gemeente Laren, in vergadering bijeen op 6 juli 2016; gelet op artikel 28 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad;

overwegingen:

1. dat het raadsvoorstel mede omvat het beschikbaar stellen van een krediet ad € 400.000,00 aan te wenden voor "Aanpak Centrum Laren". Nader omschreven als activiteiten m.b.t. waargenomen (verkeers-)knoelpunten alsmede gewenste zaken voor de toekomstige uitstraling van het centrum;
2. dat onduidelijk is welke knoelpunten hiermee bedoeld worden;
3. dat niet is aangegeven welke maatregelen genomen worden ter verbetering van de uitstraling;
4. dat, in aanmerking nemende dat Laren behoort tot de beste woongemeentes van Nederland, de huidige uitstraling geen probleem kan zijn;
5. dat gezien het bovenstaande dit raadsvoorstel onvoldoende concreet en derhalve voor de raad niet controleerbaar is;
6. dat het onduidelijk is of deze aanwending een verstandige uitgave is en dat de raad hierover in een later stadium nog kan beslissen op basis van een concreet voorstel;
7. dat de provincie heeft geoordeeld dat de financiën van Laren niet structureel evenwichtig zijn (brief van 24 mei 2016), en de raad heeft opgeroepen zijn verantwoordelijkheid te nemen;

besluit:

de post "Laren aanpak Centrum" ad € 400.000,00 in de tabel op pagina 4 van de Kadernota 2017 te *schrapen*."

"De raad van de gemeente Laren, in vergadering bijeen op 6 juli 2016; gelet op artikel 29 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad;

overwegingen:

1. dat reeds jaren achtereen de ontvangen baten wegens afvalstoffenheffing aanmerkelijk hoger zijn geweest dan de uitgaven die hier tegenover staan. Zie bijgevoegde tabel die is samengesteld uit de productenrealisaties;
2. dat de te veel geheven bedragen niet zijn overgeboekt naar de "Bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing", zie genoemde tabel;
3. dat ingevolge artikel 229b van de Gemeentewet de heffing niet uit mag gaan boven de terzake gemaakte kosten;
4. dat de jaarlijks te veel geheven bedragen ongeveer 30% van de uitgaven hebben bedragen en dat deze overschotten ter dekking van de reguliere begroting zijn aangewend;
5. dat, teneinde te geraken tot een kostendekkend tarief, het tarief van de afvalstoffenheffing zou moeten worden vermenigvuldigd met een factor 100/130;

6. dat dit neer komt op een tariefverlaging van ruim 25% op het huidige tarief;

draagt het college mitsdien op:

in de begroting voor 2017 een voorstel tot verlaging van het tarief voor de afvalstoffenheffing van 25% op te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Wethouder **Smit** zal niet alle vragen beantwoorden omdat enkele inhoudelijke vragen door de andere portefeuillehouders zullen worden beantwoord. Tijdens de verhandelingen van Liberaal Laren en D66 moest hij even denken aan de eerste begrotingsbehandeling van dit college. Hij heeft er veel positieve energie uitgehaald en dat heeft hem gesterkt om deze opdracht aan te gaan. Persoonlijk heeft hij moeite met de woorden 'debacle' die het college worden aangerekend. Hij neemt hier kennis van, maar hij vindt de uitlatingen nogal fors. Verder merkt hij op dat de suggesties die vanuit de fracties naar voren komen vaak structureel van aard zijn. Er mag geen structureel geld worden ingezet voor incidentele zaken. Sommige fracties halen incidenteel en structureel geld door elkaar. Dat maakt het lastig om de suggesties die gedaan worden op een juiste wijze te duiden. Op het moment dat het college incidentele baten heeft, kunnen daar eventueel incidentele uitgaven van worden gedaan. In de basis is de energie van het college erop gericht om de begroting structureel in balans te houden. Hij is het daarover oneens met de provincie en de eventuele brief die hij hierover zal sturen, wil hij met de raad delen. Voordat hij deze brief schrijft, zal hij eerst het gesprek aangaan met de provincie om te kijken wat deze beoogt met het verschil in toonzetting tussen het rapport en de brief.

Hij is het met de PvdA eens dat de gemeente zeker geen bank van lening moet zijn. Dat heeft het college in 2015 al bevestigd bij de begrotingsbehandeling. Dat doet hij nu nogmaals. Hij is het niet met de PvdA eens dat het college op een slinkse manier omgaat met het inzetten van middelen en dat dit direct wordt gekoppeld aan het versoepelen van regelingen. Welke overschotten er voor de gemeente zijn is nog niet bekend en het is ook nog niet bekend of het rijk bij de huidige bekostiging blijft. Verder is niet bekend of inwoners die zorg nodig hebben deze zorg niet hebben gevraagd vanwege drempelvrees of dat het huidige beleid strenger wordt toegepast. Dat moet de komende jaren nog duidelijk worden. De motie van de PvdA over de forse bezuinigingen binnen het sociaal domein is structureel van aard waardoor de exploitatie direct verslechtert. Het betreft een structurele verslechtering terwijl de baten van het sociaal domein incidenteel zijn.

Het CDA komt met een motie over een intergemeentelijk subsidiebureau waarbij wordt gekeken welke kansen de regio laat liggen als het gaat om subsidies binnenhalen. Dat sluit aan bij het betoog van de heer Calis over het regionale belang en de bovenregionale vertegenwoordiging van de gemeente Laren. Spreker ondersteunt deze suggestie en hij denkt dat daar nog winst te behalen valt. Hij geeft daarbij wel aan dat de inhoud altijd voorop moet staan en dan kan worden gekeken of er een vorm van cofinanciering mogelijk is.

Net als het CDA heeft de accountant geconstateerd dat de solvabiliteit van de gemeente Laren aan de kwetsbare kant ligt. Aan de andere kant is het eigen vermogen en het weerstandsvermogen sterk genoeg, maar het blijft wel een aandachtspunt. Hij wil dit punt uitgebreider aan de orde stellen bij de begrotingsbehandeling. Hij wil dan ook de discussie aangaan over de reserve voor het sociaal domein. Hij zal dit als één geheel in een weerbaarheidsdocument aan de raad doen toekomen bij de begroting. Hij komt daarmee ook tegemoet aan de zorgen van Liberaal Laren. De discussie vindt hij heel belangrijk maar hij neemt nog geen voorschot op de conclusies.

Het college is voornemens de Jan Hamdorffprijs samen met de gemeente Blaricum weer nieuw leven in te blazen. Dat betekent niet dat er direct een kunstenaar beschikbaar is die voor deze prijs in aanmerking komt.

Bij een van de eerste begrotingen heeft spreker geprobeerd de structurele inkomsten vanuit de bouwleges bij te stellen. Dat is doorgevoerd in de daaropvolgende begrotingen. Tegelijkertijd heeft hij geprobeerd zichtbaar te maken welke incidentele bouwleges er worden geïnd. Tot op heden heeft de gemeente last van deze transparantie omdat de

provincie daar vanuit hun blik en vanuit het oogpunt structureel en incidenteel naar kijkt. Dat is een van de redenen dat de gemeente Laren in december 2014 op gesprek moest komen bij de provincie. Hij zal trachten de transparantie te behouden, maar de keerzijde is dat de provincie hier ook heel direct naar kijkt.

De gemeente kijkt of de precarioverordering, het beleid op reclame-uitingen en de Welstandsnota enigszins geharmoniseerd kunnen worden zodat daar eenvoudig op gehandhaafd kan worden. Het opstellen van het beleid omtrent de reclame-uitingen duurt nu iets langer, maar binnen de BEL Combinatie wordt dit nu opgepakt. Hij steunt de uitspraak: geen geld, niet doen. Ten aanzien van de Septembercirculaire kan hij alleen maar concluderen dat de rijksbijdrage uit de algemene middelen grillig zijn. Gedurende de boekjaren hebben wijzigingen plaatsgevonden waardoor de gemeente de eigen financiële kaders moest bijstellen en daar kan de gemeente lastig op begroten. Op dit moment krijgt de gemeente via de Meicirculaire goed nieuws maar wat daar in september nog van overeind staat kan hij niet aangeven. Hij durft daarover ook geen uitspraak te doen. Meerdere partijen hebben de suggestie over de precarioheffing naar voren gebracht. Het is een lastige en het gaat om een fors bedrag. Tegelijkertijd is er nog geen duidelijkheid over de metrages. De gemeente is zelf bezig de kabels en leidingen te meten en hij verwacht daar binnenkort de uitkomsten van. Dat kan nog een effect op de begroting hebben, maar dat kan hij nu nog niet aangeven. Tegelijkertijd is bekend dat over negen jaar deze inkomsten weer uit de begroting verdwijnen. Dat is wel een serieuze zorg. Hij zal proberen daar enige vorm aan te geven maar hij vindt dit een lastig vraagstuk. Er zijn nog negentig gemeente die met dit probleem te maken hebben en wellicht dat spreker deze gemeenten bij elkaar kan brengen om te bezien hoe andere gemeenten daarmee omgaan.

In het coalitieakkoord is afgesproken dat de ozb-inkomsten alleen met de inflatiecorrectie worden verhoogd. Daarbovenop is een stijging van 3,4% toegepast omdat de provincie de gemeente op het matje heeft geroepen. Momenteel ziet hij nog geen structurele ruimte om de verhoging van 3,4% terug te geven aan de burgers. Op dit moment is er een mager structureel evenwicht en is er geen ruimte om de inkomstenkant van de exploitatie te laten dalen.

In de vergadering van 29 juni jl. is gesproken over de structurele reservering van € 300.000,00 binnen de Kadernota waardoor de weerbaarheid van de gemeente wordt vergroot. Als beter bekend is wat wel en niet onder het sociale domein valt, ziet hij daarover de discussie graag tegemoet bij de begroting. Dan kunnen er overhevelingsvoorstellen worden gedaan en dan moet het programma WSI uit het sociaal domein worden gehaald. Tot die tijd beschouwt spreker het als één programma. Door meerdere partijen wordt een zekerheid gevraagd met betrekking tot de WSI. Dit is in de vergadering van 29 juni jl. uitgebreid behandeld. Het college heeft geprobeerd helderheid te verschaffen en het is nu beter inzichtelijk wat een dergelijk instituut kost. Wethouder Van der Pols zal hierop inhoudelijk verder ingaan.

De BEL en de governance is een lastige zaak omdat geen enkele fractie hierover hetzelfde heeft gezegd. Daarnaast zijn er drie gemeenteraden en alle gemeenteraden willen de meningen van de fracties serieus nemen. De BEL heeft daar extra tijd voor genomen en spreker vindt dat een zorgvuldige afweging. Als er een gemeenschappelijke regeling is ingesteld en daarin moet een wijziging worden aangebracht, moet daar goed over worden nagedacht. Op het moment dat daarover zo verschillend wordt gedacht moet goed worden gekeken wat de onderliggende argumentatie daarvoor is. Het is goed dat de BEL daar de tijd voor neemt.

D66 merkt op dat er van duurzaamheid nog geen spoor zichtbaar is in de Kadernota. De motie daarover is pas aangenomen in de raad van 29 juni jl. Tot die tijd ging het college ervan uit dat de werkzaamheden met betrekking tot duurzaamheid voornamelijk plaats zouden vinden in de regio. In de vergadering van 29 juni jl. heeft de raad besloten dat duurzaamheid ook meer terug moet komen in het beleid binnen de gemeente Laren. Spreker is benieuwd naar de discussie die zal volgen vanuit deze motie. D66 wijst erop dat er mogelijk nog een groot bedrag beschikbaar komt voor de gemeente. Hij wijst erop dat met dit bedrag incidenteel en structureel geld door elkaar wordt gehaald. Spreker

neemt afstand van de woorden 'onverstandig en onverantwoord' die in het betoog van D66 zijn genoemd.

Spreker kan niet aangeven waarom de brief vanuit de provincie zo laat door de raad is ontvangen. Normaal gesproken stuurt de provincie de correspondentie altijd direct naar de griffie. Hij zal nagaan hoe deze brief door de provincie is geadresseerd.

Over de algemene reserve heeft spreker al een opmerking gemaakt. Het college houdt zich aan de wettelijke norm van 4,4%. De gemeente zit wel onder de norm van Liberaal Laren die destijds door deze fractie op 10% is gesteld.

Wethouder **Stam** volgt de lijn van de sprekers per fractie. De PvdA heeft aangegeven geen beleid te kunnen ontdekken. Het college heeft in een eerdere discussie aangegeven niet te geloven in enorme beleidsstukken. Het college heeft om de gelegenheid gevraagd een goed programma op te stellen dat kan worden uitgevoerd. Daar werkt het college hard aan. De heer Van den Brink zegt dat er een visie ontbreekt terwijl veel fracties spreken over de Centrumvisie. De aanleiding voor de Centrumvisie is dat er een bestemmingsplan Centrum aankomt. Het college heeft gemeend vooruitlopend op dit bestemmingsplan met een Centrumvisie te moeten komen. Het college wil op 6 september 2016 met de raad een uitgebreid informeel overleg voeren over de Centrumvisie. Een halfjaar geleden heeft het college al aangekondigd dat daarvoor een bedrag van € 400.000,00 nodig zal zijn. Het eerste concept voor de Centrumvisie is klaar en het college wil daarover graag in discussie met de raad en vervolgens met de ondernemers en de inwoners. Het bedrag van € 400.000,00 is genoemd als kader om dit in de begroting mee te kunnen nemen. Als de raad aangeeft niet akkoord te kunnen gaan met deze Centrumvisie zal het geld niet worden uitgegeven. Het college probeert incidenteel geld te creëren op bepaalde projecten. Het college heeft een bepaalde opvatting over de Centrumvisie maar hij is van mening dat er in het centrum nog veel te doen is. Een van de zaken die in de Centrumvisie aan de orde komt is het meubilair in de buitenruimte en de manier waarop deze is ingericht.

De heer Van den Brink heeft aangegeven dat er met betrekking tot het verkeer goed naar de fietsers moet worden gekeken. Dit wordt meegenomen binnen het gemeentelijk Verkeer en Vervoerbeleid nadat ook met de bewoners is gesproken. Dit beleid gaat niet alleen over automobilisten, scooters maar ook over fietsers en voetgangers.

Met betrekking tot het vereveningsfonds komt er een dezer weken een voorstel naar het college en hij hoopt direct na de zomer daarover een voorstel naar de raad te mogen brengen. Het college probeert de woningbouwverenigingen te helpen en de overeenkomst met de prestatieafspraken is naar de raad gestuurd. De opmerking van de PvdA over de woningvoorraad in het middensegment begrijpt spreker niet helemaal. De woningbouwvereniging en het college zijn van mening dat er te weinig doorstroming is. Er zijn scheefwoners die in een sociale huurwoning wonen en partijen proberen gezamenlijk een plan op te stellen waarmee de doorstroming kan worden bevorderd. Daarbij is afgesproken dat het beleid meer gericht moet worden op het middensegment en daarbij is aangetekend dat het gaat om huurders in de inkomenscategorie van € 35.000,00 tot € 45.000,00. Deze categorie huurders wordt juist verleid om naar een andere woning te gaan.

Het CDA spreekt over de wateroverlast waarbij de publieke organisaties buiten schot blijven. Hij benadrukt nogmaals dat publieke gebouwen niet buiten schot blijven. Hij zal proberen bij het afkoppelen voorrang te geven aan publieke gebouwen.

Met betrekking tot het hoogwaardig openbaar vervoer is er een misverstand aan de orde. In de media is geschreven over een akkoord waarbij er veel geld overblijft binnen de HOV-pot. Hierover zijn een paar feiten bekend. In de stuurgroep is aangegeven dat er een sterke overschrijding plaatsvindt op het HOV-budget. De gemeente Huizen is nog steeds niet in staat geweest tot een akkoord te komen met de rest van de stuurgroep. De gemeente Blaricum heeft de bestuurdersafrekening nog niet getekend. Inmiddels is een volgend rapport verschenen dat 1 juli jl. is behandeld door de vijf wethouders waarbij is gekeken of er enige beweging mogelijk is. Daar is ook een persbericht van verschenen. Dit rapport gaf aan dat er een fly-over moest komen over de Bijvanck en het oude dorp Blaricum. Dat is door alle partijen afgeschoten. Vervolgens is voorgesteld het tracé

te verleggen waarbij de A27 wordt meegenomen in het traject om zo de afstandssnelheid te verhogen. Hij gaat ervan uit dat de provincie niet akkoord zal gaan met dit voorstel. Het persbericht geeft aan dat als deze mogelijkheden niet akkoord zijn de vijf wethouders de provincie uitnodigen om te gaan onderhandelen over het rijden over de Meent. In week 28 wordt door de provincie het PIP voor de zuidelijke kant van het HOV vastgesteld en hij gaat ervan uit dat zaken op elkaar aansluiten. Hij is van mening dat er geen geld overblijft op het HOV-budget.

Er wordt gezegd dat een deel van de openbare ruimte bij de Torenlaan er haveloos bijligt. Dat heeft spreker ook geconstateerd. Er is een afspraak gemaakt met de bouwer en binnenkort wordt het terrein ingezaaid.

In de vergadering van 29 juni jl. is al gesproken over een bedrag van € 25.000,00 voor de verkeerslichten. Tegelijkertijd wordt gekeken of met kleine wijzigingen de verkeerslichten bijgesteld kunnen worden. In het kader van de GVVP hoopt hij dat dit geld samen met de verkeerslichten tot een oplossing zullen leiden waarbij ook gelet zal worden op de kwetsbare verkeersdeelnemers.

Bij reconstructies wordt in principe altijd de verlichting meegenomen. De raad heeft besloten het bedrag van € 60.000,00 te bestemmen voor de vervanging van verlichting. Dat is geen groot bedrag en de gemeente moet het doen met de middelen die op dit moment beschikbaar zijn.

De raad vraagt of de woningbouwverenigingen voldoende zijn toegerust. Hij wil niet direct spreken over een fusie maar over een intensieve samenwerking en dat heeft de gemeente in de prestatieafspraken opgenomen. Het college is groot voorstander van een fusie tussen beide woningbouwverenigingen. Een belangrijk punt dat in de prestatieafspraken is meegenomen, is dat de totale woningvoorraad niet mag dalen. Tevens is heel sterk vastgelegd dat het geld dat beschikbaar is binnen de woningbouwverenigingen besteed moet worden binnen de gemeente Laren.

Door een aantal fracties is gevraagd naar het dossier van het Raadhuis. Het beheer van het gebouw was niet op orde en er is hard gewerkt om alle aanwezige stukken op orde te brengen. Met de meeste partijen die een deel van het gebouw huren zijn de servicekosten geregeld. Tegelijkertijd wordt er met de huurders gesproken over een betere signaal-functie. Hij is bereid om in september-oktober 2016 te komen met een notitie waarin het college zal trachten uiteen te zetten wat de situatie is en hoe het college denkt deze verder aan te pakken.

De VVD heeft een opmerking gemaakt over de oudste kerk van de gemeente Laren. Binnen het college is afgesproken dat de gemeente alle steun zal geven zodat er een mooi gerestaureerde kerk zal staan op het moment dat deze 500 jaar bestaat. Hij zal daar te zijner tijd graag uitgebreid op terug komen. Met betrekking tot gebouw De Scheper zal het college de komende periode met een notitie komen over het gebruik van dit gebouw. De suggesties vanuit de diverse fracties worden daarin meegenomen.

D66 geeft aan dat het college € 400.000,00 uit de hoge hoed tovert. Spreker kent de heer Wegter als een visionair man, maar hij hoopt dat deze het eens is met de visie van het college en dat er wel wat aan het centrum mag gebeuren. Dat vraagt enige durf en het college probeert dit aan te geven. Verder zegt D66 in zijn betoog: krijgt Larens Behoud daarmee een cadeau aangereikt door het onder haar vlag gepresenteerde Brinkplan alsnog uit te voeren. Dit betreft geen politiek maar het is een plan vanuit het college voor het hele dorp. Het is terecht dat D66 aangeeft dat het sluisverkeer verder moet worden teruggedrongen.

Liberaal Laren spreekt over het wegenonderhoud. Hij heeft de termijnen daarvoor niet bij de hand maar hij zal kijken of hij de raad daarover een notitie kan doen toekomen. Juist op die plekken waar behoefte was aan onderhoud van geasfalteerde wegen heeft de gemeente vrij uitgebreide investeringen gedaan. De gemeente doet zijn best binnen de middelen die er zijn.

In de prestatieafspraken die met de woningbouwverenigingen zijn gemaakt over nieuwbouw wordt de duurzaamheid meegenomen.

Wethouder **Smit** heeft twee vragen van Liberaal Laren niet beantwoord. Dat betreft de afvalstoffenheffing en het wegenonderhoud. De gemeente heeft een vervangingsinveste-

ringsplan waarin de termijnen voor de vervanging van wegen zijn opgenomen. In een eerdere begrotingsvergadering is afgesproken dat de vervangingstermijn wordt verkort naar veertig jaar. Dat betekent dat de gemeente nog steeds binnen het tijdsbestek van vijftig jaar opereert. Als deze termijn moet worden verkort naar een afschrijving van tien jaar is hij eerder geneigd te kijken of het vrachtverkeer binnen het Centrumplan vermindert kan worden.

De motie over de afvalstoffenheffing wordt al drie jaar ingediend. Al drie jaar verwijst hij naar de memo van oktober 2014. Daarin staat dat de afvalstoffenheffing kostendekkend is en dat de meeropbrengst naar de reserve gaat. De gemeente kan het tarief niet aanpassen. De gemeente kan wel een kortingsregel toepassen op het tarief waardoor de kosten voor de huishoudens dalen. Hij had deze korting voor dit jaar door willen voeren maar buiten zijn politieke wil is dat voor dit jaar niet gebeurd. Deze miscommunicatie rekent hij zichzelf aan. Deze reserve zal in een bepaalde vorm geleidelijk aan terug worden gegeven aan de inwoners. De kortingsregel wordt vanaf 2017 toegepast. Dat heeft hij ook in de memo van oktober 2014 aangegeven. De motie voegt wat hem betreft niet veel toe.

Wethouder **Van der Pols** dankt de fracties voor de lovende woorden aan het adres van het college maar ook voor de kritiek en de zorg die wordt uitgesproken over het sociaal domein. Het sociaal domein is en blijft een hachelijk avontuur en het college heeft het nodig om van de raad te horen als er zaken niet goed gaan. Er is nu geld overgehouden en hij vindt niet dat dit geld nu snel moet worden verdeeld. Het gaat erom wat de uitgangspunten waren en wat het bereikte effect is. Het college zoekt ook naar oorzaken waardoor dit overschot dan wel een onderschrijding van het budget is ontstaan. Het college gaat zeer conservatief om met deze onderschrijding.

Het geeft het college een goed gevoel dat er bij het sociaal domein binnen HBEL-verband goed wordt opgetreden. In de regio ziet het college een sterke partij om zich heen die allemaal op dezelfde wijze tegen dit probleem aankijken. Ervaring en kennis wordt gedeeld en oplossingsrichtingen worden in gezamenlijkheid gekozen waarbij er wel ruimte blijft voor een eigen lokale invulling zoals in de lokale keuzenota tot uitdrukking is gekomen. Spreker heeft in de raadsvergadering van 29 juni jl. toegezegd dat hij een actualisering van de lokale keuzenota aan de raad zal doen toekomen. Als er wordt gevraagd of het geld op een andere slinkse wijze wordt gebruikt, bijvoorbeeld voor het Brinkhuis, is hij van mening dat gelet op de decentralisatie er een goede keuze wordt gemaakt door ook Het Brinkhuis dan wel Hart van Laren onder het sociaal domein te scharen. Het sociaal domein is niet alleen een WMO, een Participatiewet of een Jeugdwet. Daar valt ook het preventieve voorveld onder. Hoe gaat de gemeente organiseren dat mensen zelfredzaam blijven of worden door thema's aan de orde te stellen binnen een locatie die zich daarvoor leent. Op deze manier kan de gemeente tegemoet komen aan de wensen van mensen om zich langer staande te houden in het publieke domein. Hij vindt het een te rechte keus om te investeren in die locatie welke meer dan de moeite waard is, gegeven het aantal bezoekers dat al naar het verenigingsgebouw toekomt. Als de raad van mening is dat dit geen geld mag kosten en dat het verenigingsgebouw schuldenvrij moet opereren geeft hij aan dat hieraan twee visies ten grondslag liggen die hij op dit moment niet wil herhalen. In de notitie 'Wijzer Vooruit' wordt aangegeven wat de bedoeling was van dit gebouw. Of dat geld mag kosten en hoeveel het mag kosten is aan de raad. Hij gaat ervan uit dat de gemeente geen zalencentrum runt en dat er niet aan commerciële verhuur en horeca wordt gedaan. De gemeente heeft een locatie ter beschikking in het Hart van Laren die openstaat voor iedereen. Het klinkt heel aantrekkelijk om, nu er geld over is dit in te zetten voor armoedebestrijding. Hij begrijpt de achterliggende redenatie om het geld dat bedoeld is voor het sociaal domein ook binnen dit domein te behouden. Hij wil eerst goed nagaan waarom dit geld is overgehouden. Een ander element is dat de inwoners gediend zijn bij het leveren van maatwerk. Maatwerk gaat verder dan het voorzien in een behoefte. Tijdens het gesprek moet duidelijk worden wat de inwoners zelf kunnen doen en waarmee zij geholpen moeten worden. In dat opzicht is het een openeindfinanciering. Hij wil zich inzetten voor die mensen die dat nodig hebben en de gemeente laat niemand tussen wal en schip vallen.

Er is een forse taakuitbreiding neergelegd bij de gemeente en het college heeft er eerder uitgebreid over gerapporteerd aan de raad. Er bleek dat er een organisatie-aanpassing nodig was en er is uitbreiding gezocht. Deze uitbreiding heeft niet plaatsgevonden in de overhead maar wel in het aantal consultants en de kwaliteit van deze consultants. De gemeente wil geen wachtlijsten maar wil wel de juiste man/vrouw op de juiste plek. Het is niet de bedoeling dat de inwoners moeten zoeken naar het loket, maar het is de bedoeling dat de consultant naar de inwoners toe gaat. Veel mensen moeten de weg nog weten te vinden binnen al deze veranderingen. Veel beleid vanuit 2014 is voortgezet naar 2015 en de gemeente zal publiciteit blijven geven aan de mogelijkheden die er zijn. De gemeente zal duidelijk aangeven bij wie en waar de inwoners met hun vragen terecht kunnen. In dat traject wil de gemeente komen tot een soort meterkastkaart. Een dergelijke kaart geeft overzichtelijk aan tot welke instantie mensen zich kunnen wenden als er problemen zijn.

Als het gaat om het Hart van Laren heeft dat ook betrekking op jeugd. Er zou een probleem zijn met jeugd en jongeren. Er was niet bekend om welke en hoeveel jongeren het gaat. Er deed zich een gelegenheid voor om in gebouw De Scheper een locatie voor deze jongeren te creëren. Dat blijkt aan te slaan. De Scheper is een tijdelijke voorziening en er worden gesprekken gevoerd met Het Brinkhuis, het Papageno Huis en met college de Brink om verbindingen te leggen. Waartoe dit zal leiden is nog niet bekend. Als er een jeugdhonk moet komen, moet eerst bekend zijn welk probleem daarmee wordt opgelost. Binnen het sociaal domein is de Jeugdzorg een groot onderdeel van de zorg. Ruim 3000 jongeren binnen de regio Gooi en Vechtstreek ontvangen op enigerlei wijze zorg. In de totale Jeugdzorg gaat € 32 miljoen om. Het is een illusie om te veronderstellen dat dit aan Laren voorbij zal gaan maar ook deze zorg wordt gemeenschappelijk met elkaar gedeeld. De zorg is zo gespecialiseerd en versnipperd dat er veel bij komt kijken voordat dit bij elkaar gebracht kan worden. Hoe dat uiteindelijk zal uitkomen met het geld kan hij niet aangeven. De focus van het college is gericht op het leveren van maatwerk en de zorg moet zo worden georganiseerd dat dit zo vroeg mogelijk wordtesignaleerd.

Binnen het college is afgesproken dat er een plan wordt opgesteld met betrekking tot de jeugd. Eventuele overlast wordt samen met alle beschikbare diensten in kaart gebracht om te bezien hoe groot de overlast op straat is. Is bij die jeugd bekend waar ze terecht kunnen behoudens het lidmaatschap van de hockey- en voetbalclub?

Er is veel gezegd en hij heeft de indruk dat hij de vragen op hoofdlijnen heeft beantwoord.

Liberaal Laren spreekt over een schenking aan Hart van Laren. Hij is van mening dat het geld niet aan Hart van Laren wordt geschonken maar aan de gemeente zelf omdat het van alle inwoners is. Hij vindt dit geen weggegooid geld maar geld dat waard is om besteed te worden en waarmee activiteiten worden georganiseerd. Er is een nieuw bestuur aangetreden waarbij de lessen geleerd uit het verleden sterk zijn meegenomen. Als de gemeente er niet dagelijks bovenop zit, is er een grote kans dat het fout gaat.

De **voorzitter** zegt dat de fractie van de VVD heeft gevraagd naar vernielingen van materialen in de openbare ruimte. Het is een verschijnsel dat zich in de hele regio en andere grote steden voordoet. Spreker heeft contact opgenomen met de directeur van Connexion om te bespreken hoe dit bedrijf daarmee omgaat. Het aantal aangiften bij de politie komt niet overeen met het aantal incidenten. Dat vindt spreker niet wenselijk. De busmaatschappij moet aangifte doen omdat hiermee een goed inzicht ontstaat in de gebeurtenissen. De burgemeesters uit de regio hebben de politie gezamenlijk gevraagd om extra aandacht te besteden aan de opsporing van deze feiten.

De duurzaamheid wordt nu tot een serieuze prioriteit verheven en er ligt een duidelijke politieke uitspraak. Spreker heeft geprobeerd in een notitie aan te geven wat de gemeente Laren tot nu toe aan duurzaamheid heeft gedaan. Tot dusverre heeft de gemeente ervoor gekozen duurzaamheid mee te nemen in regionaal verband. De raad heeft aangegeven daar anders over te denken en het college zal daarvoor een plan maken. Hij wijst er wel op dat met dit plan er een interventie wordt gepleegd op een collegeperiode die niet is meegenomen in het coalitieakkoord. Dat vergt wel de nodige inspanning. Daarnaast is er nog een interventie, namelijk de opzet van een AZC die niet in de werkvoor-

raad was meegenomen. De raad moet wel uitkijken dat er niet te veel interventies worden gepleegd op het bestaande DVO-schema zoals dat in de BEL is afgesproken. Desalniettemin zal spreker zijn best doen om ervoor te zorgen dat er in november 2016 een voorstel ligt waarover de raad een oordeel kan vormen. D66 heeft een motie ingediend om hiervoor € 100.000,00 beschikbaar te stellen. Dat vindt hij een fors bedrag omdat nog niet bekend is wat de daadwerkelijke kosten zullen zijn. De inzet waarover wordt gesproken staat hem wel aan maar hij is van mening dat een bedrag van € 10.000,00 voldoende moet zijn om een plan te ontwikkelen. De financiële besluitvorming in de raad wordt vanzelf opportuun en met dit bedrag kan het college in ieder geval van start. Spreker stelt voor dat het college eerst met concrete plannen naar de raad komt en vervolgens kan er aan de plannen een bedrag worden gehangen.

Tweede Termijn

De heer **Van den Brink** (PvdA) heeft twee moties ingediend. De motie over de taken in het sociaal domein is door het college ontraden. Het gaat spreker erom dat de regelingen wat ruimhartiger worden toegepast. Daarnaast gaat het erom hoe de regelingen binnen het sociaal domein beter bekend gemaakt kunnen worden. Als laatste wil hij dat er kritisch wordt gekeken naar inkoop Thuiszorg. De tweede motie gaat over de extra formatie SOZA-HBEL waarin spreker vraagt of er weer een loketfunctie in het BEL-kantoor kan worden gevestigd. Beide moties zijn zo opgesteld dat het college wordt gevraagd in HBEL-verband te onderzoeken of dit mogelijk is. Hij wil de moties graag in stemming brengen. De motie van Liberaal Laren over de aanpak van het centrum van Laren vindt hij een kwestie van politieke prioriteiten. Hij steunt deze motie. De motie van het CDA is ook in andere gemeenten ingediend en spreker vindt dit een sympathieke motie. De motie van Liberaal Laren over de afvalstoffenheffing zal hij niet steunen omdat de wethouder heeft aangegeven dat het voorstel van Liberaal Laren niet mogelijk is. In de motie van D66 wordt een bedrag van € 100.000,00 genoemd voor duurzaamheid. De burgemeester heeft wat moeite met dit bedrag. In de motie voor de aanpak van het centrum wordt gesproken over een bedrag van € 400.000,00 dat volgens spreker ook niet is onderbouwd. Hij steunt de motie van D66 van harte omdat er lokaal wordt ingezet op duurzaamheid.

Spreker heeft een prachtig verhaal gehoord van de heer Calis waar hij zich grotendeels in kan vinden. Hij daagt Larens Behoud uit om te reageren op zijn opmerking met betrekking tot het huidige beleid. In lijn met dat verhaal verzoekt hij de fractie van Larens Behoud te komen met voorstellen om aan een regiораad te werken. Verder hoorde hij in de gemeenteraad politieke tegenstellingen: Vivre L'Europe en aan de andere kant Vivre Laren maar ook over rechts en over links hoort hij verschillende geluiden. Liberaal Laren is heel voorzichtig met de financiën en is van mening dat er niet te veel geld uit reserve moet worden gehaald en de VVD die tot zijn verbazing oproept tot potverteren. Een verwijt dat hij als PvdA'er in het verleden wel eens te horen kreeg.

De heer **Van den Berg** (CDA) zal de verschillende moties behandelen als deze aan de orde zijn. De meeste moties klinken sympathiek, maar het CDA zal daarin niet meegaan. Er is een motie die direct raakt aan het onderwerp waar het deze vergadering over gaat waarin een bedrag wordt gereserveerd voor een plan dat nog niet bekend is. Spreker heeft goed geluisterd naar de beantwoording van de wethouders. Wethouder Stam heeft gezegd dat hij nogmaals goed zal kijken naar de afkoppeling van openbare gebouwen. Als de afkoppeling ook voor het zwembad geldt, gaat hij ervan uit dat het zwembad de kosten, net na de oplevering van de nieuwbouw, niet voor eigen rekening zal willen nemen. Het wateroverlastverhaal is wel een keuze, ook al was het CDA het daar niet mee eens, maar hij steunt de wethouder wel in zijn plannen.

Met betrekking tot de straatverlichting heeft de wethouder gezegd dat het met het beschikbare budget wel behelpen is. Als het gaat om duurzaamheid zit hierin een dilemma. Als de raad de wethouder tegemoet wil komen gaat het misschien wel om een bedrag van € 200.000,00 per jaar. Dan komt hij terug op het punt van financiën en het bredere kader waarover bij de Kadernota wordt gesproken. De brief vanuit de provincie is dan

wellicht laat bij de raad binnengekomen, maar zoals hij de provincie kent heeft deze er weinig boodschap aan dat de brief is gedateerd op 31 maart 2016 en dat deze pas drie maanden later de raad van de gemeente Laren bereikt. De brief is niet alleen aan de raad maar ook aan het college verstuurd. Uit de brief komt naar voren dat de provincie een harde lijn hanteert. De wethouder geeft aan dat het college wellicht iets te transparant is geweest, maar de brief geeft aan dat de provincie die transparantie ook vraagt. Natuurlijk wil het CDA het centrum en het dorp verfraaien maar het is de vraag of daarvoor nu al een bedrag van € 400.000,00 moet worden aangemerkt. Waarom moet er al zo duidelijk een bedrag worden genoemd terwijl bij iedereen bekend is dat de gemeente er krap voorstaat. Als dit bedrag wordt behouden binnen de algemene reserve waarbij wordt aangegeven dat het college dit bedrag voor het centrumplan kan benutten, kan het in een later stadium nog een keer formeel worden besproken. Bij de bespreking van het Janshuis heeft de raad aangegeven dat het wellicht beter is als er tussen bepaalde voorstellen en uitwerkingen een iets ruimer tijdsbestek wordt genomen. Als de gemeente het centrum wil aanpakken is hij van mening dat hiermee op een rustige manier moet worden omgegaan.

Mevrouw **Klingenberg** (CDA) zegt dat er is gesproken over een bedrag van € 50.000,00 dat vrijvalt vanuit het project Smeekweg. Het is niet zeker dat Sherpa gaat bouwen en wellicht dat dit bedrag dan nog nodig is voor sociale woningbouw.

De heer **De Nie** (VVD) reageert op het bedrag van €400.000,00 voor de aanpak van het centrum. Hij wil dit bedrag bestemmen voor het centrum want voor 2017 ligt er een beleidsvoornemen en dat wil de VVD ook in de begroting opnemen. Er komt nog een uitgewerkt plan en dan kan altijd nog worden bekeken of de uitwerkingen met minder geld toe kunnen. De VVD zal het amendement van Liberaal Laren niet steunen. Er is veel discussie gevoerd over structureel en incidenteel geld. Het schip met geld ligt al in de haven maar zal alleen naar een andere kade gaan. Er komt geen extra geld binnen en de liquiditeit neemt hoogstens toe. Structureel geld betreft precario, ozb en bouwleges. Het is nog niet bekend hoe het sociaal domein zich verder zal ontwikkelen en het geld wat daarbinnen wordt overgehouden, kan niet als structureel worden bestempeld. Het is niet de bedoeling dat de gemeente gaat potverteren. De gemeente heeft een financiële crisis achter de rug en met goed kunst- en vliegwerk is dit opgevangen binnen de begroting. Een andere crisis is de wateroverlast. Voor een dergelijke crisis kunnen de reserves worden aangewend, maar hij is van mening dat goed moet worden gekeken waar de reserves voor worden aangehouden. De VVD vindt de motie over het subsidiebureau van het CDA een goed voorstel maar daaraan wordt al gewerkt in andere gemeenten. De motie over de afvalstoffenheffing is door het college al toegelicht. De motie van de PvdA over de diverse regelingen vindt hij een complex verhaal. Wellicht dat de wethouder naar de diverse regelingen kan kijken maar om dit nu per motie aan te nemen, gaat hem net even te ver. Over de motie met betrekking tot personele uitbreiding en de loketfunctie wil hij graag de mening van de wethouder horen. De VVD heeft in de raadsvergadering van 29 juni jl. de steun uitgesproken met betrekking tot duurzaamheid. Om hiervoor nu een bedrag van € 100.000,00 beschikbaar te stellen vindt hij wat minder duurzaam. Hij zit meer op de lijn van de burgemeester om hiervoor een kleiner bedrag beschikbaar te stellen om te kijken wat de mogelijkheden zijn.

De heer **Wegter** (D66) vraagt of hij goed begrijpt dat de VVD wel een bedrag van € 400.000,00 beschikbaar wil stellen voor de centrumvisie terwijl daar geen onderbouwing voor ligt maar geen substantieel bedrag beschikbaar wil stellen voor duurzaamheid waarvan op dit moment ook nog niet bekend is wat er gaat gebeuren. Als het om duurzaamheid gaat, weigert de VVD een zeker commitment te nemen. Hij concludeert daarmee dat de inzet van de VVD voor duurzaamheid niet al te groot is.

De heer **De Nie** (VVD) antwoordt dat dit niet correct is. Hij denkt dat de mogelijkheden met betrekking tot duurzaamheid binnen de gemeente Laren, naast alle maatregelen die de gemeente al in de regio neemt, niet tot grote investeringsbedragen zal moeten leiden.

Als het gaat over duurzaamheid is hij van mening dat het meer gaat over een aantal beleidsmaatregelen. Met betrekking tot de woningbouw kunnen deze beleidsregels worden meegenomen naar de woningbouwverenigingen en kan bijvoorbeeld bij de bouw van het Janshuis worden aangegeven dat hier nul-op-de-meterwoningen gebouwd moeten worden. Hij wil meer inzetten op beleidsmaatregelen dan dat er grote investeringen worden gedaan. Dit is de opvatting van de VVD en spreker volgt liever de lijn van de voorzitter.

De heer **Calis** (Larens Behoud) adviseert het college naar het KLIC te kijken als het gaat om de metrages met betrekking tot precario binnen de gemeente Laren. De PvdA heeft Larens Behoud uitgedaagd om te komen met voorstellen over een regioraad. Hij meent dat de heer Van den Brink, als voormalig ambassadeur van de regio, heel goed weet hoe moeilijk dit is. Hij denkt dat met het overleg van de ambassadeurs in de regionale samenwerkingsagenda zeker stappen gezet kunnen worden. In zijn betoog heeft hij gerefereerd aan het Drechtstedenmodel wat een zeer succesvolle werkwijze is. Dat zou een richting kunnen zijn. Hij constateert een misvatting bij Liberaal Laren over een reservering voor het Brinkhuis. Van het Brinkhuis is steeds gezegd dat de gemeente de exploitatieverliezen zal dekken. Of hiervoor een reservering wordt gemaakt of niet, de gemeente zal verantwoordelijk blijven en zijn voor exploitatieverliezen. Zoals wethouder Van der Pols heeft aangegeven, zijn Hart van Laren en het Brinkhuis bijzonder goede functies voor het dorp. Het centrumplan is een sterk onderdeel van het coalitieakkoord waarin wordt aangegeven dat Laren een levendig en groen dorp moet blijven. Hij is van mening dat dit de invulling is van een plan waar zijn fractie al een tijd op heeft aangedrongen. In de vergadering van 29 juni jl. heeft spreker voor het uithangen van de Europese vlag in Laren gestemd. Daarmee heeft hij aan willen geven dat zijn fractie hecht aan een sterkere samenwerking ook in Europees verband.

De motie van de PvdA over het sociaal domein is in zijn fractie al besproken en is bekeken of dit wellicht een mogelijkheid biedt tot verruiming binnen de zorg. De wethouder heeft al aangegeven dat er goed gekeken moet worden naar incidentele en structurele baten. De strekking van de motie wordt door Larens Behoud onderschreven maar om dat met deze motie zo in te vullen, gaat hem een brug te ver. Hij vraagt of de wethouder binnen dit kader wel aandacht wil hebben voor het beleid met betrekking tot kwetsbare ouderen. Larens Behoud volgt het college bij de overige moties en amendementen.

De heer **Bijvoet** (D66) vindt het jammer dat de fracties al reageren op de motie zonder dat deze inhoudelijk is onderbouwd. Wellicht dat zijn toelichting daar nog een steentje aan had kunnen bijdragen. In de krant heeft een bericht gestaan dat deze raad meer wil doen aan duurzaamheid. De geluiden die hij in kleine kring heeft gehoord, zijn positief geweest. Hij hoopt dat met het aannemen van deze motie de raad bereid is daar een financieel gevolg aan te geven. Met het duurzaamheidsprogramma wil hij een eerste stap zetten. Met dit bedrag kan er een intensieve studie worden gedaan naar duurzaamheid. Gemeenten die deze studie al hebben uitgevoerd, liggen qua duurzaamheid ver voor op de gemeente Laren. Hij heeft onderzocht wat dergelijke programma's kosten en dat komt overeen met het bedrag dat in de motie staat vermeld. Als eerste wordt een bedrag van € 100.000,00 gevraagd om te komen tot een duurzaamheidsprogramma. Vervolgens moet in de begroting van 2018 en de jaren daarna worden gekeken of deze plannen gefinancierd kunnen worden. Hij denkt dat in de jaren daarna ongeveer € 100.000,00 per jaar structureel nodig is. Dat is gebaseerd op cijfers die andere gemeenten hiervoor in hun begrotingen hebben staan.

De heer **Vos** (Larens Behoud) zegt dat er een wonderlijke discussie ontstaat. Tegelijkertijd ligt er een motie van het CDA voor waarin een intergemeentelijk subsidiebureau voor de gemeente kijkt welke subsidiemogelijkheden er zijn voor gemeenten. Hij vindt de motie van D66 strijdig met de motie zoals die is ingediend door het CDA.

De heer **Bijvoet** (D66) zegt dat het gaat om de vraag of er incidenteel budget beschikbaar gesteld kan worden voor de eerste fase. In de motie staat beschreven wat er tot 2018 met dit bedrag gedaan kan worden en waaruit dit gefinancierd moet worden. Als dit

bedrag als stelpost wordt ingebracht, wordt dat wel geaccepteerd. Bij dezen wil hij met deze motie een stelpost als kader inbrengen. Vervolgens vraagt hij het college direct na de zomer van 2016 te starten met deze activiteiten.

Spreker heeft een stevige discussie gehad met de wethouder over de manier van afschrijven in de gemeente Laren en de BEL Combinatie. Hij zal de discussie daarover niet herhalen maar hij laat wel weten dat hij fundamenteel van mening verschilt met de wethouder over de manier waarop de wettelijke regelgeving wordt toegepast.

Mevrouw **Timmerman** (Liberaal Laren) zegt dat zij niet heeft aangegeven dat het Brinkhuis dicht moet, maar zij heeft geprobeerd een aantal oplossingen aan te dragen. Zolang er grote verliezen zijn, mag dit niet worden weggeschoven in de begroting want wat je niet ziet bestaat wel degelijk. Het is bekend dat het centrum veel geld kost maar dat moet wel goed worden geregeld. Het tekort zou worden gefinancierd uit de € 1,7 miljoen. Dat geld is in 2018 op en dus zal er een andere regeling moeten komen. Zij stelt dat dit ordentelijk moet worden geregeld. Dat kan niet bij de begrotingsbehandeling, maar zij is van mening dat hiervoor een aparte avond georganiseerd moet worden direct na het zomerreces.

Met betrekking tot de precario ging de brief over de gemeente Blaricum en niet over de gemeente Laren. Zij wil graag de brief met daarin de uitspraak over de gemeente Laren ontvangen. Ze heeft nog geen antwoord gekregen op haar vraag over de invoering van de Omgevingswet. Vorig jaar tijdens de Voorjaarsnota heeft Liberaal Laren ook gevraagd naar het dossier Raadhuis. Nog steeds geeft het college aan hiermee bezig te zijn maar zij constateert dat de financiële risico's die hieruit voortkomen niet terugkomen in de Kadernota.

De motie van het CDA over een intergemeentelijk subsidiebureau is heel sympathiek maar er is al een bureau in Nederland genaamd Pecunia non olet dat op basis van no cure, no pay voor allerlei overheidsinstanties de subsidiemogelijkheden uitzoekt.

De heer **Van den Berg** (CDA) kent deze bureaus, maar het gevaar zit er in dat het zoeken naar subsidies wordt. Hij wil deze subsidiemogelijkheden in eigen huis houden en de commerciële bureaus hebben toch een verdienmodel nodig.

De heer **Visser** (Liberaal Laren) geeft aan dat het deposito, dat de gemeente bij de BNG heeft, fout in de Kadernota is opgenomen. Het is een deposito dat vaststaat waarbij er rente op rente wordt gegeven. Als dit geld wordt uitbetaald, wordt het gestort op de bankrekening en daar wordt de gemeente niet rijker van. De wethouder heeft dit bedrag in de exploitatie als een opbrengst meegenomen en op een ander mutatie-overzicht wordt dit bedrag in de algemene reserve opgenomen.

De heer **De Nie** (VVD) brengt een punt van orde in. Er is gevraagd of de fracties zich willen houden aan een tweede termijn van vijf minuten en spreker heeft zijn uiterste best gedaan hieraan te voldoen. Hij vraagt de voorzitter de overige fracties hieraan te houden.

De **voorzitter** vraagt de heer Visser zijn tweede termijn af te ronden.

De heer **Visser** (Liberaal Laren) is blij dat het CDA het amendement van Liberaal Laren over het bedrag van € 400.000,00 voor de aanpak van het centrum van Laren heeft omarmd. Met betrekking tot de motie over de afvalstoffenheffing is hij het niet eens met de uitleg van de wethouder. In de tabel staat dat de afvalstoffenheffing niet kostendekkend is en daar komt hij nog op terug.

Wethouder **Smit** antwoordt dat KLIC via het Kadaster is overgegaan in de Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION). Daar maakt de gemeente gebruik van. De zaken met betrekking tot de precario zijn voor de gemeenten Laren en Blaricum identiek. Om die reden heeft de gemeente Laren de uitspraak met betrekking tot de gemeente Blaricum tot zich genomen.

De heer **Bijvoet** (D66) zegt dat de rechtbank al enige tijd geleden een uitspraak heeft gedaan over de gemeente Blaricum. Deze gemeente mag net als de gemeente Laren precario heffen. Het aantal getelde meters is kleiner dan de gemeentelijke telling van Blaricum en dat kost die gemeente € 200.000,00 per jaar.

Wethouder **Smit** zegt dat dit niet de vraag van mevrouw Timmerman betreft. Die uitspraak is al eerder aan de orde geweest. De opmerking over de afvalstoffenheffing wordt een welles-nietesverhaal. Hij heeft al eerder aangegeven dat technische vragen vooraf gesteld moeten worden en hij stelt voor dat mochten fracties andere voorstellen willen doen dit vooraf afgestemd moet worden met de afdeling.

Nu worden er tijdens de raadsvergadering overzichten gepresenteerd. Hij neemt deze tot zich en zal deze later nog bestuderen. Hij sluit aan bij de woorden van de VVD waarin wordt gezegd dat er een voorschot wordt genomen op posities die ten aanzien van de reserves kunnen worden ingenomen. Bij de begroting zal hij een notitie aanleveren met betrekking tot de weerbaarheid van de gemeente.

Wethouder **Stam** heeft met betrekking tot het Raadhuis een toezegging gedaan om in het najaar te komen met een overzicht. De algemene verwachting is dat de Omgevingswet pas in 2019 in werking zal gaan. Er wordt drie keer een bedrag van € 10.000,00 uitgegeven voor de voorbereiding van deze wet. Bovendien wordt in de regio veel aandacht gegeven aan de Omgevingswet. Hij verwacht dat de gemeente daarvoor op dit moment onvoldoende capaciteit heeft.

Wethouder **Van der Pols** wil, in antwoord op de motie van de PvdA over HBEL-verband, eerst weten hoe alles voor de gemeente Laren zal uitpakken. Daarna kan worden gesproken over een verandering van de regelingen. Het is wel belangrijk dat de regeling meer en beter onder de aandacht wordt gebracht van mensen. Verder wordt er gevraagd of bij de inkoop van thuiszorg rechtvaardige arbeidsvoorwaarden worden gehanteerd. In tegenstelling tot veel andere gemeenten wordt in de regio Gooi en Vechtstreek niet aanbesteed op prijs. Er wordt onafhankelijk marktprijsonderzoek gedaan en daar worden de tarieven op afgestemd. Zodoende kan elke aanbieder die aan de kwaliteitseisen voldoet, inschrijven en zijn diensten aanbieden. Zo wordt voor de inwoners keuzevrijheid gecreëerd en garandeert de gemeente een eerlijke prijs. De steunregeling voor de zzp'er begrijpt hij niet helemaal. Ten aanzien van de pc-regeling wordt de behoefte onderzocht. Veel mensen maken op welke manier dan ook gebruik van het internet. De pc-helptdesk in het Brinkhuis floreert als nooit tevoren en komt handen tekort. Daarvoor wordt nu extra ruimte gecreëerd. Er wordt gekeken of er tweedehands apparatuur ingezet kan worden en uitgezet kan worden onder mensen die daaraan behoefte hebben. Het optrekken van de inkomensgrens van 110% naar 130% heeft forse financiële gevolgen en het college zal kijken of dit in kaart kan worden gebracht. Eerder heeft de raad bewust gekozen voor een inkomensgrens van 110%. Alles overziend vindt hij de motie overbodig.

Wethouder **Stam** heeft niet gereageerd op het amendement van Liberaal Laren over de aanpak van het centrum van Laren. Hij kan het amendement niet steunen en hij hoopt dat de fracties hem zullen steunen in zijn voorstel.

De heer **Van den Berg** (CDA) zegt dat er een raadslid afwezig is. Wat gebeurt er als de stemmen staken bij de stemming over een amendement.

De **voorzitter** antwoordt dat dan in de eerstvolgende raadsvergadering besluitvorming plaatsvindt. Op het moment dat het amendement wordt aangenomen is de Kadernota niet meer aan de orde. Bij stakende stemmen op een voorstel wordt het voorstel op de eerstvolgende raadsvergadering in stemming gebracht.

De heer **Van den Berg** (CDA) vraagt welke problemen dit opwerpt voor de gemeente als er nu geen besluit wordt genomen.

De **voorzitter** zegt dat er geen probleem ontstaat, want er is geen wettelijke termijn voor het vaststellen van een Kadernota. Het is in het politieke bedrijf geëigend dat de Kadernota wordt vastgesteld voordat de begrotingsbehandeling plaatsvindt.

Wethouder **Van der Pols** zegt dat er nog een motie van de PvdA ligt over SOZA-HBEL. De motie blijkt uit te dragen dat het personeel van HBEL niet van de gemeente Laren is. Het gaat hier om een gemeenschappelijke regeling HBEL die voor vier gemeenten werkt. In elke gemeente is er een lokaal loket waar mensen een ochtend terecht kunnen. Op vrijdagochtend is het loket in de gemeente Laren geopend. De ervaring is dat hiervan weinig gebruik wordt gemaakt. Er wordt wel onderzocht of de samenwerkende gemeenten tot een BEL-loket willen komen. Belangrijker is dat de consultants bij de ouderen op huisbezoek gaan.

De **burgemeester** moet nog terugkomen op de motie Duurzaamheid. Bij de derde bullet van de motie wordt een bepaalde inzet van het college gevraagd. Spreker is van mening dat het college dit kan doen zonder dat daar een bedrag van € 100.000,00 voor nodig is. Hij heeft dit bedrag niet nodig en hij heeft dat bedrag van het college ook niet gekregen. Hij denkt dat het mogelijk is dat partijen elkaar vinden door hier nu actie op te ondernemen. Hij ontraadt de motie namens het college terwijl hij het op de inhoud waarschijnlijk wel eens is met D66.

De heer **Calis** (Larens Behoud) heeft een schorsing aangevraagd vanwege een idee over de waarde van de Kadernota als koersbepaling voor de coalitie voor de komende tijd. Dat heeft zijn fractie in de juiste context willen zetten.

Mevrouw **Timmerman** (Liberaal Laren) wil het besluit van het amendement als volgt aanpassen:

"De post "Laren aanpak Centrum" ad € 400.000,00 in de tabel op pagina 4 van de Kadernota 2017 voorsnog te schrappen." Dat betekent dat haar fractie pas akkoord kan gaan met het voorstel als bekend is wat er voor het geld gebeurt.

Wethouder **Stam** ontraadt het gewijzigde amendement. Hij ziet het bedrag als een kader op weg naar de begroting en het geld wordt niet uitgegeven als het niet nodig is. De raad heeft nog meer dan voldoende gelegenheid om hier te zijner tijd nog op terug te komen.

Het amendement Aanpak Centrum Laren ingebracht door Liberaal Laren wordt met 6 stemmen voor - Liberaal Laren, PvdA, D66 en 1 lid van de CDA-fractie - en 8 stemmen tegen verworpen.

Voor het voorstel Kadernota 2017 stemmen de fracties PvdA, VVD, D66, Larens Behoud en 1 lid van de CDA-fractie. Tegen het voorstel stemmen de fractie van Liberaal Laren en 1 lid van de CDA-fractie.

De heer **Van den Berg** (CDA) zegt dat door de oppositie is gezegd dat de plannen niet bekend zijn. De coalitie kent deze plannen ook niet. Er is een coalitieakkoord en daarin staat dat er een plan wordt opgesteld voor het centrum. Bij de behandeling van het centrumplan zal hij volstrekt onafhankelijk kijken naar de inhoud van de plannen. De principiële discussie zal nog worden gevoerd in de gemeenteraad. Het centrum is van het hele dorp en niet alleen van de omgeving.

Mevrouw **Klingenberg** (CDA) stemt tegen de Kadernota omdat zij hecht aan de controlerende taak van de raad. Als de raad nu akkoord gaat met een krediet van € 400.000,00 voelt zij zich daar niet senang bij.

Met 11 stemmen voor en 3 stemmen tegen wordt het voorstel aangenomen.

De motie van de PvdA over SOZA-HBEL wordt ingetrokken.

De motie onderzoek in HBEL-verband ingebracht door de PvdA wordt met 4 stemmen voor – PvdA, D66 en 1 stem van Larens Behoud – en 10 stemmen tegen verworpen.

De heer **Calis** (Larens Behoud) vraagt of gezien de handreiking van de burgemeester D66 mogelijkheden ziet om het gevraagde bedrag in de motie aan te passen.

De heer **Wegter** (D66) antwoordt dat hij het bedrag in de motie niet zal aanpassen.

De motie Laren Duurzaam ingebracht door D66 wordt met 6 stemmen voor – PvdA, Liberaal Laren, D66 en 1 lid van de CDA-fractie – en 8 stemmen tegen verworpen.

De motie Afvalstoffenheffing ingebracht door Liberaal Laren wordt met 4 stemmen voor – Liberaal Laren en D66 – en met 10 stemmen tegen verworpen.

De motie intergemeentelijk subsidiebureau ingebracht door het CDA wordt met 10 stemmen voor en 4 stemmen tegen aanvaard.

De **voorzitter** dankt de griffier voor de samenwerking en geeft aan dat er op 7 juli 2016 een officieel afscheid is.

De **griffier** geeft aan zijn taak met eer en genoegen te hebben uitgevoerd.

4. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.30 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 28 september 2016.

C.J.E. Holtslag
Griffier a.i.

E.J. Roest
voorzitter